VOORLOPIG VERSLAG

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2018-2019 **Nr. 8**

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 26 april 2019

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING .....

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN .....

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (R.V.O., art. 45) .....
Voorstel van resolutie betreffende de zorg van senioren met een migratieachtergrond in Brussel, ingediend door mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Hannelore Goeman, mevrouw Khadija Zamouri en de heer Arnaud Verstraete – STUK 733 (2018-2019) – Nrs.1en 2

Bespreking .....
Sprekers: Hannelore Goeman, verslaggever – Brigitte Grouwels – Khadija Zamouri – Arnaud Verstraete – Cieltje Van Achter – Dominiek Lootens-Stael

Stemming .....

Voorstel van resolutie betreffende de opmaak van een visietekst voor de Nederlandstalige bibliotheek in Brussel van morgen, ingediend door de heer Paul Delva, de heer Jef Van Damme, de heer René Coppens, mevrouw Annemie Maes en mevrouw Cieltje Van Achter – STUK 734 (2018-2019) – Nrs.1 en 2

Bespreking .....
Sprekers: Annemie Maes, verslaggever – Paul Delva – Jef Van Damme – René Coppens – Cieltje Van Achter – Dominiek Lootens-Stael – Pascal Smet, collegelid

Stemming .....

BELEIDSOVEREENKOMST STEDENFONDS 2014-2019
Beleidsovereenkomst Stedenfonds 2014-2019 – Voortgangsrapport 2016-2018 – Stuk 735 (2018-2019) – Nr.1

Algemene bespreking .....
Sprekers: Pascal Smet, collegelid – Khadija Zamouri – Paul Delva – Bruno De Lille – Hannelore Goeman – Cieltje Van Achter

Stemming .....

PERSONEELSSTATUUT VAN DE PERMANENTE DIENSTEN VAN DE RAAD
Voorstel tot wijziging van de artikelen 2, 7, 52 en 130, § 1 van het Personeelsstatuut van de permanente diensten van de Raad, alsook de schrapping van bijlage VI bij het Personeelsstatuut: "Het samenwerkingsprotocol van 25 september 2012 tussen de assemblees inzake personeel"

Bespreking .....
Spreker: Arnaud Verstraete

Stemming .....

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art.59) .....
van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid, betreffende de Vlaamse Sportsite in het Brussels Gewest
Sprekers: Khadija Zamouri – Cieltje Van Achter – Pascal Smet, collegelid

van mevrouw Hannelore Goeman aan mevrouw Bianca Debaets, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin en Gelijke Kansen in verband met de tevredenheidsstudie van de ouders over het lokaal loket kinderopvang
Sprekers: Hannelore Goeman – Bianca Debaets, collegelid

van mevrouw Hannelore Goeman aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, in verband met de bouw van nieuwe scholen in Schaarbeek
Sprekers: Hannelore Goeman – Arnaud Verstraete – Cieltje Van Achter – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van mevrouw Hannelore Goeman aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over de impact van het uitblijven van het Brusseldecreet op de werking van de VGC
Sprekers: Hannelore Goeman – Khadija Zamouri – Johan Van den Driessche – Paul Delva – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van mevrouw Hannelore Goeman aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, in verband met een tweetalige middelbare school in Brussel
Sprekers: Hannelore Goeman – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van de heer Johan Van den Driessche aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende de opvolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Suriname
Sprekers: Johan Van den Driessche – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter, bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende het plaatsgebrek in het Nederlandstalig onderwijs
Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter, bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende de verplichte aanwezigheid van leerlingen op klimaatbetogingen
Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

BIJLAGEN .....

TREFWOORDENREGISTER .....

8ste vergadering

Vergadering van vrijdag 26 april 2019

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.10 uur geopend.

Voorzitter: mevrouw Carla Dejonghe

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Liesbet Dhaene is verhinderd wegens ziekte. Haar interpellatie wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De heer Bruno De Lille (Groen): De interpellatie van mevrouw Liesbet Dhaene valt weg omdat ze ziek is. Het thema was de afgelopen dagen echter heel actueel. Omdat het thema via deze interpellatie al op de agenda stond, hebben we er geen actualiteitsvraag over ingediend. Daardoor kunnen we er nu niet meer over praten. Is het daarom niet mogelijk om het thema vandaag nog als actualiteitsdebat toe te voegen aan de agenda?

De heer Jef Van Damme (sp.a): Wij steunen die vraag.

De voorzitter: De Raad moet daarover een akkoord bereiken.

- *De vergadering wordt geschorst om 9.14 uur.*

- *De vergadering wordt hervat om 9.21 uur.*

De voorzitter: Er wordt niet ingegaan op de vraag van de heer Bruno De Lille.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (R.v.O., art. 45)

De zorg van senioren met een migratieachtergrond in Brussel

Bespreking

Mevrouw Hannelore Goeman, verslaggever: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V): Ik ben zeer blij dat dit voorstel van resolutie over de zorg van senioren met een migratieachtergrond vandaag, bij de laatste plenaire vergadering van de Raad van de VGC, geagendeerd staat. Het is een voorstel van resolutie dat door vele

fracties wordt ondersteund. Ik wil alle collega's die het mee hebben ondertekend hartelijk danken.

Ter voorbereiding van dit voorstel van resolutie hebben we in het begin van de regeerperiode een discussienota ingediend. We hebben die op tafel gelegd na heel wat onderzoekswerk, een uitgebreide literatuurstudie en gesprekken met het werkveld en gebruikers van de Brusselse zorgsector. Als vertrekpunt stelden we vast dat het aantal senioren met een migratie-achtergrond in het Brussels hoofdstedelijk gewest beduidend steeg, in grotere mate dan in Vlaanderen en Wallonië. In Brussel bestaat er binnen de groep senioren met een migratieachtergrond bovendien een veel grotere diversiteit dan men zou verwachten.

Tijdens de ontmoetingen en gesprekken met zowel zorgverleners als senioren, konden we vrij snel een aantal conclusies trekken. Eerst en vooral verschillen de gevoelens van senioren met een migratieachtergrond niet zo veel van die van de autochtone Brusselaars. Elke senior wil zolang mogelijk in zijn vertrouwde thuisomgeving blijven. Alle zorgbehoevende senioren denken eigenlijk op dezelfde wijze. Allen willen ze zoveel mogelijk autonomie en inspraak krijgen op hun oude dag. Ze willen zoveel mogelijk zichzelf blijven. Het enige dat er op het werkveld moet gebeuren, is dat men meer intercultureel gaat denken en werken.

Met deze resolutie willen we aandacht besteden aan alle Brusselse senioren. Het belangrijkste is dat elke senior – van gelijk welke origine, autochtoon of allochtoon – zorg op maat krijgt. Die zorg op maat is de hoofdboodschap van deze resolutie. Er moet een betere afstemming komen tussen zorgverleners en zorgbehoevenden. Het sleutelwoord daarbij wordt cultuur-sensitieve zorg. Cultuursensitieve zorg moet de norm worden in alle richtingen, of het nu gaat over zogenaamde autochtone zorgverleners en senioren met een migratieachtergrond of over autochtone senioren en zorgverleners met een migratieachtergrond. Cultuursensitieve zorg is voor iedereen van groot belang. Dat wordt een zeer grote opdracht voor alle zorgverleners in de toekomst.

De talenkennis van zorgverleners moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden. De Brusselse ouderen moeten beter beseffen dat ze in een multiculturele samenleving leven. Elkaar goed begrijpen in de zorg en een goede communicatie moeten leiden tot de beste zorgverlening.

Ik zal verder niet ingaan op alle elementen uit deze resolutie, maar wil besluiten met aandacht te vragen voor dit thema in de volgende regeerperiode. Het is de realiteit dat de meeste ouderen zo lang mogelijk thuis willen blijven. Dagzorg en nabijheidszorg moeten zich cultuursensitief gaan opstellen. Mensen van verschillende afkomst zullen terechtkomen in de residentiële zorg. Ook daar moet dus absoluut zorg op maat aan elke oudere worden aangeboden. Dat wordt een belangrijk thema voor de volgende regeerperiode. Ik reken er op dat alle fracties hier tijdens de volgende regeringsonderhandelingen een heel belangrijk aandachtspunt van zullen maken.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): We hebben deze resolutie uitgebreid besproken in de commissie Welzijn. Ik wil alle commissieleden bedanken voor de aangename samenwerking. We hebben samen bijzonder interessante terreinbezoeken afgelegd bij een aantal instellingen voor ouderenzorg. We hebben ook interessante discussies gevoerd, waaruit ik veel geleerd heb. Deze resolutie is daarvan het resultaat.

sp.a is voorstander en pleitbezorger van een leeftijdsvriendelijke stad. Wij willen dat er in het beleid rekening wordt gehouden met de noden van mensen die een dagje ouder worden. Dat

geldt voor alle Brusselaars, en natuurlijk ook voor mensen met een migratieachtergrond. Het blijkt inderdaad dat er in de eerste plaats vooral parallellen zijn tussen de verwachtingen van ouderen in elke bevolkingsgroep, maar dat neemt niet weg dat er – gezien de grote diversiteit in onze stad – steeds meer ouderen zijn met een aantal specifieke culturele vragen en noden.

Ik kan mij dus alleen maar aansluiten bij de analyse van mevrouw Brigitte Grouwels dat de toekomst van de zorg in deze stad er een moet zijn van cultuursensitieve zorg op maat van al onze ouderen. Ik ben blij dat we in de laatste plenaire vergadering deze resolutie nog kunnen goedkeuren. Het is een duidelijk signaal naar het volgende College om daar in de komende regeerperiode heel sterk op in te zetten.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Allereerst wil ik mevrouw Brigitte Grouwels bedanken voor het initiatief en voor het geduld dat ze daarbij heeft getoond. Het heeft lang geduurd vooraleer we gekomen zijn tot dit resultaat. Ik dank ook de andere collega's, waaronder collega Arnaud Verstraete, die hun steun hebben betuigd.

Wij zouden als fractie onszelf niet zijn mochten we deze problematiek niet bekijken vanuit een onderwijsstandpunt. Het is water naar de zee dragen indien we als maatschappij niet beseffen dat elk sociaal systeem invloed heeft op het identiteitsgevoel van de mensen in die maatschappij. Zorgverleners moeten kennis en inzicht vergaren over de culturele achtergrond van zorgbehoevenden. Die kennis en inzicht worden bepaald door de onderwijsinstellingen waar zorgverleners op de schoolbanken hebben gezeten.

Ik heb een klein onderzoekje gedaan. Zo heb ik vastgesteld dat er bij de VUB geen verplicht onderwijspakket is dat maatschappijkritische en cultuursensitieve aspecten verklaart. Bij KULeuven is er 1 vak met cross-culturele psychologie in de bacheloropleiding. Over de Universiteit Gent heb ik geen gegevens gevonden.

Kijkend naar de volgende legislatuur wil ik erop wijzen dat de opleidingen een belangrijke rol moeten spelen. Of het om psychologen gaat, om maatschappelijke werkers, om bejaardenhelpers of wie dan ook, er moet een volwaardig vakonderdeel komen dat de zorgverleners ondersteunt. Zo kunnen mensen uit het werkveld inzichten vergaren via een kruispuntdenken om werkelijk de leefwereld van senioren met een migratieachtergrond of een Vlaamse achtergrond – een groep waarvoor er ook in Brussel een probleemsituatie bestaat – goed te kunnen begrijpen. Vanuit Open Vld denken we dat het hoger onderwijs hieraan aandacht moet besteden.

Deze problematiek moet ons echt bezig houden, zo niet zullen heel wat bejaarden - vooral die met een migratieachtergrond uit de eerste generatie - met symptomen van depressie te maken krijgen. Vandaag al stellen we vast dat die groep daar meer mee te kampen heeft dan autochtone bejaarden.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik sluit me graag aan bij mijn collega's. Zorg voor ouderen, ook ouderen met een migratieachtergrond, wordt in Brussel een grote en belangrijke uitdaging. De tekst van de resolutie maakt duidelijk dat het belang van die zorg alleen maar zal toenemen.

Ik stel vast dat we een mooi traject hebben gelopen in de commissie Welzijn. Er is altijd een mooie samenwerking geweest tussen oppositie en meerderheid. Daarvoor dank ik mevrouw Brigitte Grouwels en de andere collega's. Van in het begin hebben we zorginstellingen voor

ouderen bezocht in binnen- en buitenland. Dat is altijd in een goede sfeer gebeurd, wat zijn weerslag vindt in voorliggend document.

Ik wil 3 puntjes uit de tekst toelichten, waarbij zorg op maat altijd centraal staat. Ten eerste is er de cultuursensitieve zorg. Alle indieners van de resolutie vragen unaniem om hierop meer in te zetten. Hopelijk blijkt dat ook uit de stemming straks. Ik herinner me dat het College die inspanning wat heeft teruggeschroefd. Ik hoop dat we dat mogen zien als '*reculer, pour mieux sauter*'. Ik hoop dat we er in de toekomst een stevige lap op gaan geven. In verband met de cocreatie zou het goed zijn dat er in de toekomst een prijs wordt uitgereikt voor innovatie rond cultuursensitieve zorg. Er kan ook een kwaliteitslabel komen. Dat zijn ideeën die uit verschillende hoeken zijn opgeborreld.

Ten tweede denk ik aan de toegankelijkheid van de zorg voor alle doelgroepen door meer *outreachend* te werken en de buurtgerichte zorg te versterken. Tenslotte denk ik aan de ondersteuning van mantelzorg. Dat wordt een heel belangrijke dimensie van de zorg in een stedelijk weefsel. Die vorm van zorg bestaat al bij mensen met een migratieachtergrond, maar wordt nog te weinig ondersteund.

We hebben een mooi slotakkoord bereikt. Ik kan echt spreken van een harmonieuze samenwerking in onze commissie. We leggen een mooie basis voor toekomstig beleid, met een breed draagvlak, waar het volgende College meteen mee aan de slag kan.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Collega Liesbet Dhaene, die de commissie Welzijn voorzat en die mee de bezoeken heeft georganiseerd, is spijtig genoeg ziek en kan daarom vandaag niet aanwezig zijn. Om het standpunt van onze fractie te verduidelijken zal ik in haar plaats het woord voeren.

Het spreekt, wat ons betreft, voor zich dat de actoren in de zorgsector aandacht moeten hebben voor de specifieke noden van de mensen die ze onder hun hoede krijgen of die ze willen bereiken. Zorg moet per definitie sensitief zijn, anders kan je bezwaarlijk van goede zorg spreken.

Vandaar dat wij eerder kiezen voor een benadering van 'omnisensitieve' zorg. Men moet aandacht hebben voor alle zorgbehoevenden en daarbij rekening houden met hun individuele kenmerken. En ja, daar hoort wat ons betreft onder andere ook bij dat men een zekere aandacht heeft voor de culturele achtergrond en de taal van een zorgbehoevende. Althans tot op zekere hoogte. Want wat we zeker niet mogen doen is zo veel of zo verregaand rekening houden met de specifieke gevoeligheden van 1 groep, dat we daardoor in conflict komen met andere groepen. We mogen geen voorkeursbehandeling organiseren.

Ik heb dan ook mijn bedenkingen bij een resolutie die gericht is op 1 specifieke groep zorgbehoevenden. Een woonzorgcentrum is een beetje een samenleving in het klein, 1 gemeenschap. Ik ben er dan ook niet voor te vinden dat we binnen de woonzorgcentra aparte gemeenschappen zullen creëren door een bepaalde gemeenschap verregaand anders te behandelen op basis van culturele gevoeligheden. We kunnen wat mij betreft niet zo ver gaan met 'cultuursensitieve zorg' dat het er eigenlijk op neerkomt dat we geen integratie meer verwachten van zorgzoekenden. Wat doen we bijvoorbeeld met vrouwen die omwille van hun culturele gevoeligheid niet door mannen willen verzorgd worden, of omgekeerd? Men komt nu soms al handen te kort! Een dergelijke benadering heeft dus ook gevolgen voor de haalbaarheid van de werking van woonzorgcentra. Een ander voorbeeld is taal. Er zijn meer

dan 180 nationaliteiten in Brussel. We kunnen toch moeilijk verwachten van woonzorgcentra dat ze in 40 talen gaan werken? Het is nu al moeilijk genoeg om in bepaalde rusthuizen zorg in het Nederlands te verzekeren.

Dit betekent dat we serieuze twijfels blijven hebben bij het concept 'cultuursensitieve zorg' en hoe ver men er juist in moet of kan gaan. Dat is in deze resolutie niet helemaal duidelijk. Een aantal maatregelen in de resolutie is wat mij betreft wel goed. De uitwisseling van goede praktijken, wantrouwen en vooroordelen wegnemen ten aanzien van zorgdiensten en meer *outreachend* te werk gaan, zijn zeker positieve maatregelen. Bij een kwaliteitslabel of een prijs voor cultuursensitieve zorg stel ik mij echter wel vragen.

Nogmaals, wij staan voor een omnisensitieve aanpak zonder te ver te willen gaan. Daarom zal onze fractie zich bij de stemming onthouden.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De resolutie die we vandaag bespreken is een gevolg van een eerdere discussienota van collega Brigitte Grouwels over hetzelfde thema. Wanneer we die teksten echter goed bekijken, merken we dat het niet zozeer gaat om senioren met een migratieachtergrond, zoals Grieken, Portugezen, Italianen of Spanjaarden, maar quasi uitsluitend over Turken en Marokkanen. Het moet dus inderdaad zijn dat de integratieproblemen zich beperken tot 1 welbepaalde groep. Ik dank de indieners van dit stuk om dat nog eens te bevestigen, hoewel ze inderdaad hun best hebben gedaan om de grootste uitwassen van de discussienota niet op te nemen in deze resolutie.

Ik stel me trouwens serieus wat vragen over de manier waarop collega Brigitte Grouwels destijds haar cijfermateriaal en getuigenissen heeft verzameld. Om oudere mannen te bevragen werd een gesprek in de moskee georganiseerd. Dit bevestigt nogmaals dat het eerst en vooral over 1 welbepaalde groep gaat. Maar meer nog: vrouwen en mannen moesten apart ondervraagd worden. Ik stel dus vast dat CD&V toegeeft aan de segregatie in onze maatschappij. Wanneer ik in de discussienota ook nog lees dat de moskeevoorzitter eerst de vragen heeft goedgekeurd, dan vraag ik me af of de pastoor dat ook heeft gevraagd?

Naar de inhoud dan. De vraag wordt gesteld of de zorgsector wel voldoende is voorbereid op ouderen van vreemde afkomst. Maar moet dat dan? Wat met de integratiegedachte? Als zelfs senioren die hier al zo lang verblijven nog aangepaste zorg op basis van hun cultuur nodig hebben, dan is dat het beste bewijs dat de integratiepolitiek van de laatste 50 tot 60 jaar schandelijk heeft gefaald, ondanks de miljarden Belgische franken en miljoenen euro's die erin zijn geïnvesteerd. De kritiek die het Vlaams Blok, en later het Vlaams Belang, jaren heeft geleverd, wordt nu geïllustreerd met deze resolutie waarmee het bewijs wordt geleverd dat wij het bij het rechte eind hadden. Ik dank de indieners van dit stuk opnieuw om dit nogmaals te bevestigen.

Er zou dus nood zijn aan personeel dat "de taal en cultuur" kent. De Brusselse realiteit wijst echter uit dat er nood is aan personeel dat het Nederlands machtig is. Wie geïntegreerd is kan trouwens perfect verder met zorg in het Nederlands. Er is sprake van een manifeste onwil tot integratie bij die welbepaalde groep senioren. In de discussienota stond dat Turkse mannen een rusthuis eisen voor moslims met Turkssprekende verplegers. Dat is niet meer of niet minder dan regelrechte apartheid. Terwijl er in diezelfde discussienota op de bladzijden 13, 14 en 15 een hele waslijst projecten voor allochtone senioren is terug te vinden, die duidelijk aantoont dat er voor hen nu al veel meer gebeurt dan voor onze eigen Vlaamse senioren!

Voor Vlaams Belang is het duidelijk dat de VGC in de eerste plaats moet investeren in meer en betere initiatieven voor onze eigen Vlaams-Brusselse senioren. Ook in dit dossier zou er maar 1 leidraad mogen bestaan en dat is: “eerst onze mensen”.

Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de zorg van senioren met een migratieachtergrond in Brussel wordt aangenomen met 13 stemmen tegen 1, 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Els Ampe, René Coppens, Stefan Cornelis, Carla Dejonghe, Bruno De Lille, Paul Delva, Hannelore Goeman, Brigitte Grouwels, Annemie Maes, Jef Van Damme, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri
Heeft neen gestemd: Dominiek Lootens-Stael
Hebben zich onthouden: Cieltje Van Achter, Johan Van den Driessche

De Nederlandstalige bibliotheek in Brussel van morgen
– Stuk 734 (2018-2019) – Nrs.1 en 2

Bespreking

Mevrouw Annemie Maes, verslaggever: Ik heb de eer en het genoegen verslag te mogen uitbrengen van de besprekingen over het voorstel van resolutie betreffende de opmaak van een visietekst voor de Nederlandstalige bibliotheek in Brussel van morgen.

Collega Paul Delva heeft als hoofdindiener de resolutie toegelicht. Hij benadrukte dat bibliotheken een cruciale rol spelen in de samenleving en dat ze al goed werk leveren. Naast Muntpunt zijn er een heleboel kleinere bibliotheken in Brussel. De rol van de bibliotheken wijzigt snel en grondig. Vroeger waren ze enkel een uitleenpost, nu zijn ze ook een ontmoetings- en uitwisselingsplek.

Positief is dat er een aantal jaren geleden een denktank werd opgericht die zou reflecteren over de rol van bibliotheken in een meertalige stad. De commissie voor Cultuur heeft deze regeerperiode een aantal studiebezoeken en hoorzittingen georganiseerd, en al die activiteiten hebben geleid tot het voorstel van resolutie dat vandaag ter stemming wordt voorgelegd en dat zal bijdragen tot een finale visietekst die het bevoegde Collegelid hopelijk nog voor het einde van deze regeerperiode zal implementeren.

Collega Paul Delva lichtte er een aantal onderwerpen uit die voor hem de essentie van de resolutie belichamen. Hij zal vermoedelijk straks dieper op die onderwerpen ingaan, waaronder de bibliotheek als open huis, de participatieve publiekswerking voor een super divers publiek, de cocreatie als toegankelijke instelling, de expertiserol, de digitalisering, de laagdrempelige communicatie binnen een geheel van grotere netwerken en tenslotte de rol van Paspartoe binnen de werking van de bibliotheken.

Als mede-indiener en commissielid dank ik alle commissieleden. Deze resolutie is immers een mooie afsluiter van de werkzaamheden van de commissie Cultuur. Meerderheid en oppositie hebben goed samengewerkt. Ik wens ook het belang van de bibliotheken te onderstrepen. De bibliotheek moet zich aanpassen aan de realiteit van de maatschappij. Ook ik hoop dat het toekomstige collegelid met de voorliggende tekst aan de slag zal gaan.

Tijdens de debatten heb ik een drietal punten naar voren geschoven, te weten het respecteren van de auteursrechten in deze informatiemaatschappij, de toegankelijkheid voor letterlijk iedereen – waarbij het onder meer gaat over openingsuren en het openstellen van de toiletten voor iedereen – en tot slot de samenwerking met de Franstalige bibliotheken.

In zijn uitzetting herhaalde collega René Coppens het wezen van deze resolutie: hoe moet de bibliotheek van de 21ste eeuw er precies uitzien, gelet op de context van super diversiteit en meertaligheid? Bij die denkoefening verwees hij ook naar alle debatten en bezoeken die hebben geleid tot deze resolutie, die een groot politiek draagvlak heeft. Meer bepaald stipte hij de positie van het Nederlands en de mogelijke verspreiding van het Nederlands aan binnen het bibliotheekbeleid. Voorts moet volop de kaart van de digitalisering worden getrokken. De bibliotheek is ‘de woonkamer van de stad’, aldus de heer Coppens.

Collega Jef Van Damme wou de positieve en constructieve samenwerking met het kabinet en met de administratie belichten. Hij herhaalde ook de context waarin de Brusselse Nederlandstalige bibliotheken zich bevinden. Ze kunnen niet vergeleken worden met bibliotheken elders in België of in het buitenland.

Met de paar kleine technische aanpassingen stemde iedereen in. De resolutie werd dan ook unaniem goedgekeurd.

Ik sluit aan met mijn persoonlijke tussenkomst. Deze resolutie over een onderwerp dat me na aan het hart ligt, namelijk cultuur en boeken en meer specifiek het Brusselse bibliotheek-beleid, is een mooie afsluiter. Niet enkel van deze ambtsperiode, maar ook voor mij persoonlijk als afsluiting van 10 jaar werk als VGC-raadslid.

Zoals al in de commissie werd gezegd, ben ik zeer blij dat we over dit thema vanuit de oppositie constructief hebben kunnen samenwerken met de meerderheid en dat we ons steentje inhoudelijk hebben kunnen bijdragen over hoe het bibliotheekbeleid van de VGC in Brussel in de toekomst verder kan evolueren. Ik zal niet alles herhalen wat ik al eerder in het verslag heb aangehaald. Toch wil ik nog eens het belang van bibliotheken voor de mens, de kennisvergaring en de kennisoverdracht onderstrepen. De bibliotheek als tempel van kennis, openheid, verbeelding, een venster op de wereld en een bron van inspiratie.

Bibliotheken zijn eeuwenoud en bestaan sinds de mens is beginnen te schrijven. Maar bibliotheken zijn ook altijd strategische plaatsen geweest. Wist u bijvoorbeeld dat het eerste wapenfeit van de Romeinen toen ze in 146 v.C. hun aartsrivaal Carthago vernietigden, de vernietiging van de zeer grote, eeuwenoude bibliotheek was? Als spreekwoordelijke kers op de taart en genadeslag, want ze wilden daarmee de totale vernietiging en het einde van hun rivaal illustreren.

Wist u dat 1 van de mogelijke theorieën voor het verdwijnen van de allergrootste bibliotheek uit de Oudheid – die van Alexandrië – de vernietiging was door christelijke monniken in de 4de eeuw na Christus? Dat was een ontzettend onrustige periode. Alexandrië had een zeer grote bevolking, met allerlei etnisch en godsdienstig verschillende mensen. Vaak waren zij onderling in een strijd verwikkeld. Deze burgeroorlogen werden in toenemende mate mede veroorzaakt door het groeiende christendom, dat steeds fanatieker werd in het bestrijden van heidense symbolen zoals tempels en wereldse literatuur.

De laatste bibliothecaris van Alexandria was een vrouw, Hypatia. Ze was een vrouwelijke wiskundige, sterrenkundige, natuurkundige en hoofd van de neoplatoonse filosofische school. Ze werd geboren in Alexandrië in 370 na Christus. toen de Romeinen heersten over Egypte. In een tijd waarin de vrouwen nog gezien werden als bezit, was zij onafhankelijk en een grote uitzondering. Hypatia was geen christen en kreeg steeds meer last van heidenenvervolging door de opkomende christenen in de stad. Hypatia was in haar tijd een symbool van geleerdheid en wetenschap. Wetenschap werd door de christenen evenwel gezien als heidens en niet in overeenstemming met de leer van de Bijbel. In 415 werd ze door fanatieke christenen overvallen en gelyncht. Na haar dood werd Hypatia het symbool voor de wetenschapper die alles in vrijheid wil onderzoeken en die zich niet wil onderwerpen aan bijgeloof en fanatisme.

Ik kan nog tal van andere historische voorbeelden aanhalen waarbij bibliotheken een hoofdrol hebben gespeeld in de geschiedenis, zoals de boekverbrandingen door de nazi's, maar ik laat het hierbij.

Een aspect dat misschien iets te weinig aandacht krijgt in deze resolutie, is de inhoud van de bibliotheek en het respect en de bescherming van het werk van de tienduizenden auteurs, schrijvers, artiesten, filmmakers, muzikanten, fotografen, grafisch ontwerpers en journalisten wiens werk gratis of voor een habbekrats wordt aangeboden in de bibliotheek. Zonder het werk van al die creatieve mensen zouden de bibliotheken niet bestaan. Het is dus belangrijk dat de auteursrechten van al die auteurs verder beschermd worden in onze informatie-maatschappij, waarin iedereen het evident vindt om alles gratis te kopiëren en over te nemen zonder enige bronvermelding. Er moet een correcte vergoeding tegenover staan. Het is een moeilijk evenwicht tussen respect voor de auteur enerzijds en het maximaal weghalen van drempels voor toegang tot informatie en kennis anderzijds.

De bibliotheek van gisteren is niet de bibliotheek die ze vandaag is en zal ook niet de bibliotheek van morgen zijn. Ik hoop van harte dat de aanbevelingen van deze resolutie zullen worden meegenomen door het huidige Collegelid, maar vooral door het toekomstige collegelid bevoegd voor de bibliotheken.

Beste collega's, ik maak even misbruik van dit spreekgestoelte en van mijn spreektijd om nog een laatste woord te zeggen.

Vandaag is het mijn laatste tussenkomst in een plenaire vergadering van de VGC, want hierna moet ik samen met collega Brigitte Grouwels naar de Senaat om daar te kunnen deelnemen aan de laatste stemmingen over een mogelijke openstelling van grondwetsartikelen. Net zoals een aantal andere raadsleden zal ik er vanaf eind mei 2019 niet meer bij zijn. Dat is met pijn in het hart, want mijn afscheid van de professionele politiek is niet helemaal verlopen zoals ik het zelf had gewenst of gehoopt. Zoals u het van mij gewoon bent, zal ik ook deze keer niets verbloemen bij mijn laatste speech op dit spreekgestoelte.

Ik heb altijd op een eerlijke manier aan politiek proberen te doen, ik heb het volk proberen te vertegenwoordigen in alle transparantie en het mandaat dat ik van de kiezer kreeg in eer en geweten volbracht. Zowel vanuit een meerderheidspositie als vanuit de oppositie heb ik draagvlak proberen te creëren om onze maatschappij ten goede te veranderen in het algemeen belang. Dat deed ik voor een zo groot mogelijk groep, maar met extra aandacht voor de meest kwetsbaren in onze samenleving: onze kinderen of kleinkinderen, mensen in armoede, mensen met een beperking of een slechte gezondheid, mensen die geen kansen krijgen of

hebben gekregen om hoger op de sociaaleconomische ladder te klimmen. En dan is de politieke wereld, de plek waar het beleid wordt gemaakt, de juiste plaats om daaraan te werken. De VGC is een van die plekken.

Maar, beste collega's, helaas is ook het cliché van de politiek als harde arena met veel testosteron, met opportunisten, populisten, strategische carrièremensen die vaak eerder voor hun eigen agenda opkomen in plaats van het algemeen belang te dienen, ten dele waar. Het is een stiel waarin je niet noodzakelijk op je werk of expertise wordt afgerekend, maar soms gewoon omdat je niet de juiste leeftijd, de juiste huidskleur of het juiste geslacht hebt. Of omdat je een uitgesproken standpunt hebt dat tegen de stroom in gaat.

De burger vraagt politieke moed, maar die politieke moed wordt niet altijd beloond. Er is de laatste tijd veel te doen geweest over de te grote macht van partijen en de particratie op de besluitvorming en het beleid. Veel burgers haken daardoor af of zijn ontevreden over beroepspolitici. Ik kan hen geen ongelijk geven. Ik denk dat het echt anders moet en dat er veel meer aandacht moet zijn voor *bottom up* participatie van de burger. Dan bedoel ik niet de schijnvertoning van participatieve democratie, maar echte participatieve democratie waarin de burger een rol kan spelen. Dat is geen situatie waarbij er 1 keer om de 5 jaar gestemd kan worden op volksvertegenwoordigers.

De politieke wereld is een plek waar je gelukkig niet alleen vijanden maakt, maar ook vrienden, en dat over de partijgrenzen heen. Hoewel er veel moeilijke, lastige of soms negatieve momenten zijn geweest, ook hier bij de VGC, heb ik me voorgenomen om vooral de mooie momenten te onthouden die er in mijn 10 jaar als parlementslid, raadslid en senator zijn geweest.

Ik wil in het bijzonder een paar mensen bedanken voor die mooie momenten, en ik begin bij Carla Dejonghe als voorzitter. Ik wil u van harte bedanken. Ik heb u gekend als ondervoorzitter in een meerderheidsrol en als fractieleider in de oppositie, en ik heb grote bewondering voor de manier waarop u deze Raad probeert te leiden, wat niet altijd evident is. U bent altijd heel respectvol voor iedereen. Dank u wel daarvoor, ik heb altijd graag met u samengewerkt.

Vervolgens wil ik Patricia Coppens, de griffier, bedanken. Het was fijn om als raadslid te worden ondersteund door een fantastische ploeg, waarvan u aan het hoofd staat, maar die ook alle medewerkers van de Griffie omvat. Hen wil ik ten gepasten tijde nog eens bedanken voor hun jarenlange inzet in niet altijd even gemakkelijke omstandigheden. Voorts bedank ik de verslaggevers, de mensen die niet altijd even zichtbaar zijn, en de leden van de altijd aanwezige militaire politie, dankzij wie we ons heel veilig voelen.

Ook een woordje van dank gaat naar de journalisten, die er vandaag niet zijn maar af en toe toch hun best doen om de werkzaamheden van de VGC op te volgen. Tot slot nog een woordje van dank aan u, collega's, voor alle fijne momenten die we samen hebben beleefd. Ik zal de mopjes van Johan Van den Driessche en Hannelore Goeman niet vergeten, net als de intense inhoudelijke debatten, soms op het scherp van de snee. Net die zaken maken het boeiend in onze democratische debatcultuur.

Ook de collegeleden wil ik van harte danken. Ik dank collegevoorzitter Guy Vanhengel voor de constructieve houding en de goede samenwerking. Ik betreur uiteraard dat er na 5 jaar lang interpelleren nog steeds geen fuifzaal is voor de jongeren. Maar ik reken er wel op dat, als er

ooit zo een fuifzaal – zoals vermeld in de discussienota – wordt ingewijd, ik de dans mee zal mogen openen. *(Gelach)* Ik sta er trouwens op dat ik als ex-raadslid nog regelmatig op bezoek zal mogen komen.

Collegelid Pascal Smet: Op 10 mei zal die openingsdans plaatsvinden!

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Ik heb nu meer tijd omdat ik geen campagne moet voeren. Ik ben dan ook opnieuw meer beginnen lezen. Ik trakteerde de Raad vorige keer al op een gedicht over witte konijnen. Ik zou het nu kunnen hebben over de brief van Quintus Cicero aan zijn broer Marcus over de manier waarop een politieke campagne dient gevoerd te worden. De raadsleden kunnen dit heel goed gebruiken, want de tekst heeft immers nog steeds niets aan kracht ingeboet. Ik wil echter afsluiten met de woorden van dezelfde Cicero zoals ik die al eerder in de commissie Cultuur heb uitgesproken: "Wanneer je een tuin hebt en een bibliotheek, dan heb je alles wat je nodig hebt." *(Applaus)*

De heer Paul Delva (CD&V): Na deze bevlogen woorden van mevrouw Annemie Maes, wil ik terugkeren naar het eigenlijke onderwerp van de resolutie. Ik ben in alle eerlijkheid heel blij dat we het met deze laatste resolutie van de lopende legislatuur kunnen hebben over onze Nederlandstalige bibliotheken. We kunnen het met z'n allen erover eens zijn dat zij een heel belangrijk maatschappelijk element zijn in onze stad.

De leden van de commissie Cultuur hebben er een mooi traject op zitten. Er werden geregeld plaatsbezoeken afgelegd, er werd intens samengewerkt en informatie uitgewisseld en er werd in dialoog gegaan. We hopen nu uiteraard dat dit voorstel van resolutie straks zal worden goedgekeurd waarbij we aan het bevoegde collegelid vragen om werk te maken van de bibliotheek van morgen.

Ik ben heel tevreden dat de lokale bibliotheken eindelijk de aandacht krijgen die ze verdienen. Dit is een zorg die ik deel met heel wat collega's. Nogal wat raadsleden zijn namelijk de mening toegedaan dat de lokale bibliotheken enigszins ondergesneeuwd raakten onder al die andere thema's. Ik heb me al geregeld afgevraagd hoe het toch komt dat de lokale bibliotheken, die zo'n belangrijke rol spelen en waar er duizenden mensen over de vloer komen, toch zo zelden in het voetlicht komen. Ik wil een vergelijking maken met de gemeenschapscentra. Het gaat in beide gevallen om socioculturele instellingen die heel aanwezig zijn in de 19 gemeenten van het Brussels hoofdstedelijk gewest. De Vlaamse overheid voert een doelbewuste strategie om die aanwezigheid echt te promoten. Zowel de bibliotheken als de gemeenschapscentra vinden hun oorsprong in het vrijwilligerswerk. En toch komen de gemeenschapscentra, inzonderheid in deze Raad, veel meer aan bod dan de bibliotheken. Ik wil alvast onze toekomstige collega's nu al oproepen om de lokale bibliotheken nooit meer los te laten.

Wat is de verklaring van die beperktere aandacht voor de bibliotheken? De gemeenschaps-centra worden voor het volle pond door de VGC en de Raad van de VGC aangestuurd en die kunnen er dan ook invloed op uitoefenen. Het is altijd leuk om bezig te zijn met zaken waarop men een grote invloed kan hebben. Met de lokale bibliotheken is dit echter niet het geval, want zij zijn gemeentelijke instellingen. Hoe men het ook draait of keert: de gemeenten spelen bij de werking van de bibliotheken een cruciale rol en de Raad van de VGC kan maar voor een stuk invloed uitoefenen op deze instellingen.

Als ik een kleine zijsprong mag maken, denk ik dat het feit dat Brussel weinig in de Vlaamse pers wordt vermeld, ook hiermee te maken heeft. Vlaanderen heeft een hoofdstad gekozen die het niet zelf kan aansturen. Men wordt hier immers geconfronteerd met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en met Frans- en Nederlandstaligen, elk met hun eigen parlement. Dit impliceert dat Vlaanderen – en dit is wellicht een unicum in de wereld! – geopteerd heeft voor een hoofdstad die het niet zelf kan aansturen. Voor veel mensen is dit een vervelende zaak en dit is wellicht ook de reden waarom men zo vaak met argusogen naar deze stad kijkt.

Gemeenschapscentra hebben daarnaast een veel bredere actieradius dan de lokale bibliotheken. Met deze resolutie proberen we ervoor te zorgen dat ook de actieradius van de bibliotheken wordt verbreed. Gemeenschapscentra werken echter op heel wat domeinen veel breder – bijvoorbeeld rond sociale thema's – dan de lokale bibliotheken.

In tegenstelling tot de gemeenschapscentra kent men in de lokale bibliotheken wel het principe van vlaggenschepen. Het plan om dit principe in de gemeenschapscentra ingang te doen vinden, is niet gelukt en gelukkig maar! Bij de bibliotheken is dat met Muntpunt wel gebeurd. Muntpunt is van een heel andere orde dan de andere bibliotheken, het speelt een belangrijke rol in de band met Vlaanderen en bekleedt een prominente ambassadeursrol in Brussel. Muntpunt kaapt aldus veel persaandacht en centen weg en dat is logisch. Maar tegelijkertijd zet Muntpunt alle andere lokale bibliotheken in de schaduw.

Een andere reden waarom de lokale bibliotheken minder onder het voetlicht treden, is omdat ze een heel klassiek concept zijn. Mevrouw Annemie Maes had het daarover al. Uiteraard proberen we het concept te dynamiseren, maar voor nogal wat mensen heeft een bibliotheek - overigens volledig ten onrechte - nog steeds een stoffig imago.

Over het maatschappelijk belang van de bibliotheken zal ik het niet hebben, omdat mevrouw Maes dit al heeft aangesneden. Een bibliotheek verbindt mensen van verschillende generaties. Heel veel scholen komen op bezoek en lenen boeken uit, maar er komen ook heel wat senioren langs. Daarnaast verbindt een bibliotheek mensen van heel verschillende oorsprong. In onze resolutie hebben we het trouwens over dat zeer diverse publiek dat we willen bereiken.

Toen ik de tekst van het voorstel van resolutie herlas, besefte ik helaas dat we, alleen al omwille van het taalgebruik, deze keer de *Wablieft-prijs* niet gaan winnen. *(Glimlachjes)* Op die manier geven we zeker niet het goede voorbeeld. De tekst bevat immers woorden en zinssneden die ik vanochtend tevergeefs probeerde uit te leggen aan mijn kinderen.

In essentie willen we ons met deze resolutie tot een zo breed mogelijk doelpubliek, van heel diverse origine en heel diverse leeftijden, richten. Er zijn drempels en die moeten we verwijderen. Wil men dat deze bibliotheken hun rol maximaal kunnen spelen dan is het wegwerken van drempels van primordiaal belang. Dit is de rode draad doorheen de resolutie. De bibliotheken moeten eigenlijk open huizen worden, huizen waar mensen zich welkom voelen, waar er uitwisseling kan gebeuren, waar er gedialogeerd kan worden en waar er activiteiten kunnen plaatsvinden. Bibliotheken mogen niet op zichzelf gericht zijn. Ze moeten communiceren met de buitenwereld. En veel aandacht besteden aan de lokale samenleving. Daarnaast is een participatieve publiekswerking van cruciaal belang. Men moet pogen om de mensen zo actief mogelijk te betrekken en ze binnen de bibliotheek zelf zaken te laten creëren. De passiviteit die soms rond bibliotheken hing, moet absoluut verdwijnen. Bibliotheken moeten actieve plekken worden waar iedereen zijn ei moet kunnen leggen.

Vanzelfsprekend spelen de lokale bibliotheken een belangrijke rol in het uitdragen van onze taal. Met z'n allen zijn we bekommerd om de plaats van het Nederlands in Brussel. We zien dat we op een aantal domeinen vooruitgang boeken en daarbij kunnen en moeten de lokale bibliotheken zo laagdrempelig mogelijk een belangrijke rol in spelen. Als we van deze stad een echt tweetalige stad willen maken, zullen de bibliotheken, nog meer dan vandaag, een belangrijke rol spelen.

Natuurlijk kunnen we niet naast de digitale evolutie kijken. De lokale bibliotheken moeten de kans krijgen om op die trein te springen. Ik heb het dan wel over digitaliteit in de ruime zin van het woord: mediawijsheid, omgaan met informatie en dus ook met valse informatie. Jongeren moeten bij de hand worden genomen. Hen moet worden uitgelegd op welke wijze zij hier mee kunnen omgaan. Dit is niet zo evident.

Dergelijke bibliotheken zijn instrumenten om richting te geven aan de stad van morgen. We wensen het College veel succes met de implementatie van onze resolutie in een visietekst. Hopelijk kan die visietekst dan een stevige basis uitmaken voor de lokale bibliotheken waar wij met z'n allen van dromen. *(Applaus)*

De heer Jef Van Damme (sp.a): Als voorzitter van de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport stel ik vast dat we voor de tweede keer gedurende deze legislatuur over een breed gedragen tekst gaan stemmen. De eerste keer ging het over de Paspartoe, nu over de bibliotheken. Ik ben uitermate blij dat we vandaag zullen stemmen over dit voorstel van resolutie. Dit is immers de manier bij uitstek waarop een parlement zou moeten kunnen werken en waar het eigenlijk voor is georganiseerd. In de commissies verricht men, op basis van onderzoek, plaatsbezoeken en hoorzittingen, inhoudelijk werk. Daarmee komt men dan naar de plenaire vergadering en vervolgens wendt men zich tot Regering of het College. Ik ben dan ook zeer tevreden dat we er, met zijn allen, over grenzen van meerderheid en oppositie heen, in zijn geslaagd om tijdens deze legislatuur de traditionele opdeling tussen meerderheid en oppositie tot tweemaal toe te overstijgen. Op deze wijze zorgden we ervoor dat we een inhoudelijk document kunnen voorleggen dat verder gaat dan die traditionele tweedeling. Zodoende kan deze tekst een goede basis zijn voor toekomstig werk.

Daarnaast is dit voorstel een mooie afsluiter van de parlementaire carrière, niet alleen van mevrouw Annemie Maes, maar ook van mij. Ik heb het voorrecht gehad om in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport samen te mogen werken met een aantal mensen die rond dit thema van de bibliotheken allen in dezelfde richting denken. Er werd een tekst opgesteld die het inhoudelijk debat zal versterken. Ik dank ook de heer Paul Delva voor zijn actieve rol in dit dossier. Voorts was de heer René Coppens de rots in de branding met zijn jarenlange expertise en oversteeg mevrouw Annemie Maes onze vaak conflicterende dynamiek. *(Gelach)* Haar inbreng betekende een ongelooflijke meerwaarde voor deze tekst. Mevrouw Cieltje Van Achter wens ik te bedanken voor haar immer kritische stem. Een dergelijke inbreng is altijd nodig. Ten slotte wens ik alle andere commissieleden, die ik bij deze zou vergeten, alsnog te bedanken.

Ook voor mij is dit de laatste plenaire vergadering. Ik ben 5 jaar oppositielid geweest en heb 5 jaar in de meerderheid gezeten. Ik ken dan ook alle kanten van het verhaal en heb alles van dichtbij mogen meemaken. Ik vond het zeer leerrijk, soms confronterend, soms pijnlijk en soms plezierig. Ik denk dat ik hier als rijker mens zal uitkomen. Ik ben blij dat ik dit alles heb mogen meemaken maar op een bepaald moment is het tijd voor verandering en rotatie. Dat is

gezond voor een parlement. Sommige mensen met ervaring nemen afscheid, andere mensen blijven zitten, maar het is goed dat er vanaf de volgende vergadering nieuwe gezichten en nieuwe ideeën hun intrede zullen doen in deze Raad.

Ik wens de VGC in het algemeen en al mijn collega's een goede vaart. De nieuwe collega's wens ik een goede start toe. Voorts wens ik ook de administratie, die steeds aanwezig blijft en die wij hard nodig hebben in ons politieke wereldje, goede moed. *(Applaus)*

De heer Rene Coppens (Open Vld): Het Brusselse bibliotheeklandschap stond de afgelopen legislatuur hoog op de politieke agenda. De maatschappelijke meerwaarde van bibliotheken en hun positieve impact op het dagelijkse leven vallen niet te onderschatten.

Hoe moet de bibliotheek van de 21e eeuw eruitzien, rekening houdend met een Brusselse context van diversiteit en meertaligheid? Dat is 1 van de kernvragen waarrond we tijdens deze legislatuur in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport hebben gewerkt. Deze moeilijke, maar cruciale denkoefening manifesteerde zich in een hele reeks debatten, hoorzittingen en studiebezoeken.

Het resultaat van onze werkzaamheden is dit voorstel van resolutie dat vandaag aan de plenaire vergadering wordt voorgelegd. Dit voorstel, dat unaniem werd goedgekeurd in de commissie en dan ook een groot politiek draagvlak heeft, vraagt het College van de VGC om een visietekst rond de bibliotheek van de toekomst op te stellen en dit op basis van de elementen die we in de resolutie onder de aandacht brachten.

Ik vermeld een aantal van die elementen: de inbedding van de bibliotheek in de lokale context; de rol die voor de bibliotheek is weggelegd voor een zo breed mogelijke verspreiding van het Nederlands; de digitalisering, niet alleen in de zin van het digitaliseren van de bibliotheekwerking en de technologische toepassingen die ermee gepaard gaan, maar ook in het wegwijs maken van de gebruikers in de digitale wereld en de mogelijkheden die ze biedt en voor de minder jonge bibliotheekbezoekers; en tot slot, de toegankelijke infrastructuur, in alle betekenissen van het woord. Ik wens het College alvast veel succes bij de uitvoering van zijn uiteindelijke finale visietekst omtrent het bibliotheekbeleid.

Sommigen verlaten dit gremium na 5, 10 of meer jaren, anderen weten het nog niet. Voor mezelf weet ik het wel: na 15 jaar is voor mij het moment aangebroken dat ik hier voor het laatst iets mag zeggen. Ik zal geen wereldschokkende dingen vertellen, zoals mevrouw Maes dat wel heeft gedaan. Het was voor mij een bijzondere grote eer om de Brusselaars te mogen vertegenwoordigen in het hart van ons democratische bestel, in wat sommigen 1 van de kleinste parlementen ter wereld noemen.

Ik wens alle collega's te bedanken voor de constructieve sfeer waarin onze parlementaire werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Ook al zijn we het niet altijd met elkaar eens, het debat op zich was steeds de moeite waard. Soms op het scherpst van de snee, maar ten gronde altijd met het nodige wederzijdse respect. Politiek is het georganiseerde meningsverschil.

Ik zou willen afronden met de woorden van de voormalige Amerikaanse *first lady* en mensenrechtenactiviste Eleanor Roosevelt: "Het is beter een kaars te branden dan de duisternis te vervloeken". Met andere woorden: laten we meer aandacht schenken aan wat ons bindt dan aan wat ons scheidt. Laten we ook vaker drijven op een golf van positivisme in de plaats van gebukt te gaan onder het weinig productieve negativisme. Laten we ook niet bij de

pakken blijven zitten maar kansen grijpen en vooruitgang boeken waar dat nodig is en waar het kan. Als optimist - meestal toch - ben ik er zeker van dat Brussel een glansrijke en succesvolle toekomst te wachten staat. Onze stad en haar inwoners verdienen dat. Ik wens iedereen van ganser harte hetzelfde toe. *(Applaus)*

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Het is inderdaad goed dat we deze regeerperiode kunnen afsluiten met een resolutie over de bibliotheken. We mogen trots en blij zijn dat we in Brussel een netwerk van lokale bibliotheken hebben, én dat we Muntpunt hebben, toch wel het vlaggenschip van de VGC in Brussel. Die lokale bibliotheken zijn echt een belangrijk onderdeel van de Vlaamse gemeenschapswerking in onze hoofdstad. Zij zijn het uithangbord van de Nederlandse taal en zijn ook vaak stevig ingebed in de wijken. Het zijn echte ontmoetingsplekken, niet alleen voor de Vlaamse gemeenschap, maar ook voor wie geïnteresseerd is in het Nederlands, voor onze schoolkinderen die boeken willen lezen, enzovoort. Het zijn dan ook absoluut belangrijke ontmoetingsplaatsen in onze stad. Het is van cruciaal belang dat we hun de nodige zorg en aandacht schenken. Vooral in Brussel betekent een bibliotheek niet louter 'boeken'. Het zijn ontmoetingscentra voor jong en oud. Zelf kom ik in de bibliotheek van Schaarbeek ook altijd vrienden en kennissen tegen. Dat maakt het bibliotheekbezoek net zo aangenaam. Je gaat niet alleen een boek ontlenen, maar je komt er ook je buren tegen.

Voor ons is het Nederlandstalige karakter van de bibliotheken natuurlijk heel belangrijk. Het uitdragen van het Nederlands naar de Brusselaars toe behoort tot de kerntaken van de bibliotheken. Ook dat aspect is in de resolutie opgenomen, die ik overigens volmondig steun. Onze fractie heeft ze namelijk mee ingediend.

Wat aan bod is gekomen tijdens de hoorzittingen, maar niet in de resolutie staat, is de vaak complexe politieke situatie waarin die lokale bibliotheken verkeren. De heer Delva haalde dit al aan. Zij ontvangen via de gemeente middelen van Vlaanderen. De ene bibliotheek krijgt veel middelen en de andere moet gaan bedelen bij de bevoegde schepen. We moeten er aandacht voor hebben dat we deze lokale bibliotheken blijven steunen. Het is altijd al 1 van onze stokpaardjes geweest dat we de collegeleden oproepen om de schepenen en gemeenteraadsleden te ondersteunen. De VGC heeft in mijn gemeente een informatiesessie gehouden voor nieuwe gemeenteraadsleden. Dat is een goede zaak waarop we moeten blijven inzetten. We moeten oor hebben voor de noden van onze lokale bibliotheken en hen volop steunen. De gemeenschapscentra financieren we zelf en hebben we bijgevolg zelf in handen. Het is de bedoeling dat de gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van de Vlaamse gemeenschap en dat we in de gemeenten via de VGC kunnen ‘wegen’ op onze bibliotheken. Ze zijn immers broodnodig voor de Vlaamse gemeenschap in de hoofdstad.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het zou inderdaad goed zijn mocht deze resolutie kunnen worden vertaald naar een Nederlands dat voor iedereen verstaanbaar is. Met eenvoudige taal kan men vaak beter uitdrukken wat men wil zeggen.

Los daarvan wil ik van de gelegenheid gebruik maken om een concrete vraag te stellen. Er is mij ter ore gekomen dat Muntpunt – en ik vermoed dan ook alle lokale bibliotheken – te maken hebben met een stijging van de loonkosten omwille van de gehanteerde barema’s en dit ten gevolge van onder meer de indexering en dergelijke meer. Doch de dotaties houden daarmee geen rekening. Dat betekent dat er op termijn middelen die voor andere doeleinden worden gebruikt, zullen moeten worden gereserveerd om de loonkosten te kunnen blijven dragen. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn, want dat komt op termijn de dienstverlening

niet ten goede. Het komt erop neer dat de bibliotheek van de toekomst nood zal hebben aan de nodige middelen om te kunnen functioneren. Wanneer de recurrente uitgaven stijgen, moet de dotatie daarmee rekening houden en ik stel vast dat dit niet het geval is.

Collegelid Pascal Smet: Het College verheugt zich over deze resolutie. Mijn kabinet, en dan meer bepaald mevrouw Suzy Bleys, heeft zeer nauw met de raadsleden samengewerkt om tot deze tekst te komen. Het was de nadrukkelijke wens van het College om met de commissie een inhoudelijk debat te kunnen voeren. Dat was voorheen al eens met Paspartoe gebeurd en ook nu weer. Dat is natuurlijk goed voor het nodige draagvlak.

Wij zullen al die elementen nu meenemen en verwerken. Het is de bedoeling dat het College de visietekst voor de bibliotheken goedkeurt. Ondertussen werd al aan Muntpunt en de Nederlandstalige bibliotheken de opdracht gegeven om hiermee binnen meerdere werkgroepen aan de slag te gaan, aangezien we ervan uitgaan dat de resolutie straks met unanimiteit zal worden goedgekeurd. De concrete resultaten worden in 2019 en 2020 verwacht.

Ik zal de problematiek van de loonmassa, de indexering en de dotaties nader bekijken. Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn dat de werkingsmiddelen voor de bibliotheek worden gebruikt om de salarissen te betalen. Dat zal moeten worden uitgeklaard in de komende maanden. Als er een probleem zou zijn, zal er, om de bibliotheken te ondersteunen, ongetwijfeld een oplossing worden gevonden, gelet op de unanimiteit hierover zowel bij het College als in de Raad.

Ik mag in naam van het College aangeven dat het altijd een genoegen is geweest – met uiteenlopende vormen van intensiteit natuurlijk *(Glimlachjes)* – om met de raadsleden samen te werken. Ik wil toch aan mevrouw Maes zeggen dat zij hartelijk zal worden uitgenodigd om op 10 mei – ik zal de eerste uitnodiging persoonlijk ondertekenen! – de fuifzaal mee in te dansen. We hebben immers wel degelijk een fuifzaal en we hebben er niet 1, maar zelfs 4! Het College heeft daarvoor 1 miljoen euro uitgetrokken.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): U moet toch echt beter luisteren naar wat ik zeg.

Collegelid Pascal Smet: Het is niet mijn gedroomde fuifzaal. Maar dat lag niet aan ons. Inter-Beton heeft een ander management aangenomen en heeft dan ‘zijn kar gekeerd’. Wij kunnen er niets aan doen dat op het allerlaatste moment een privébedrijf zijn engagement niet nakomt. Maar het College heeft het toch meteen over een andere boeg gegooid. Wij hebben alternatieven gevonden in Molenbeek met Recyclart. Mevrouw Maes mag op 10 mei met mij de openingsdans doen. Of we kunnen misschien, samen met Bianca Debaets en Guy Vanhengel, een ‘*foursome’* doen. *(Gelach)* En, mevrouw Maes, u mag het liedje kiezen waarop we uit de bol kunnen gaan. *(Gelach)*

De voorzitter: Mevrouw Maes, ik denk dat we allen hopen dat u een slow kiest. Wij zullen er zijn om de foto’s op de sociale media te gooien. Mijnheer Smet, ik weet niet of het echt zo’n goed idee was om dat aan mevrouw Maes over te laten. *(Gelach)*

Stemming

- Het voorstel van resolutie betreffende de opmaak van een visietekst voor de Nederlandstalige bibliotheek in Brussel van morgen wordt unaniem goedgekeurd door de 16 aanwezige leden.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Els Ampe, René Coppens, Stefan Cornelis, Bruno De Lille, Paul Delva, Hannelore Goeman, Brigitte Grouwels, Dominiek Lootens-Stael, Annemie Maes, Cieltje Van Achter, Jef Van Damme, Johan Van den Driessche, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Carla Dejonghe.

BELEIDSOVEREENKOMST STEDENFONDS 2014-2019
Voortgangsrapport 2016-2018 – Stuk 735 (2018-2019) - Nr. 1

Bespreking

Collegelid Pascal Smet: Ik geef een korte inleiding, zodat iedereen weet wat de bedoeling en de status van dit rapport is.

Het Stedenfonds is een instrument van het stedenbeleid van de Vlaamse Gemeenschap. Met dit Stedenfonds wil de Vlaamse Gemeenschap de 13 Vlaamse centrumsteden en de VGC ondersteunen om volgende doelstellingen te realiseren: de leefbaarheid verhogen, de dualisering tegengaan en de kwaliteit van het democratisch besturen verhogen.

We hebben voor de periode 2014-2019 een overeenkomst voor 6 jaar afgesloten, wat een strategisch meerjarenprogramma betekent voor de VGC, waarbij er inhoudelijke beleids-doelstellingen worden gekoppeld aan financiële middelen. Daarbij moeten wij in het laatste jaar van de beleidsovereenkomst een voortgangsrapport opmaken, nadat we al halverwege een rapport hebben opgesteld. Het College heeft dit voortgangsrapport in maart 2019 goedgekeurd. Het moet vervolgens worden bezorgd aan de bevoegde Vlaamse minister, in casu mevrouw Homans.

Het voortgangsrapport bestaat uit 2 grote delen.

Deel I gaat over de doelstellingen en prestaties die wel, niet of gedeeltelijk werden gehaald. De administratie geeft uiteraard ook een jaarlijkse financiële rapportering of verantwoording daarvan. In 2019 bedroeg het trekkingsrecht afgerond 17,5 miljoen euro.

Deel II van het rapport gaat over de maatschappelijk effecten en de indicatoren. Door middel van een bevraging bij de Brusselse bevolking vullen wij die indicatoren in. De bevraging kreeg echter te weinig respons om betrouwbare resultaten op te kunnen leveren. Die resultaten werden dan ook niet opgenomen.

De beleidsovereenkomst Stedenfonds omvat alle beleidsdomeinen van de VGC. Het is in die zin een transversaal beleidsprogramma, dat niet los kan worden gezien van het beleid dat dit College heeft gevoerd.

Er zijn meerdere strategische doelstellingen. De eerste is de versterking van het beleidsinstrumentarium in functie van een meer slagkrachtige en geïntegreerde beleidsvoering. We hebben dat gedaan, zowel intern in de VGC als met de andere overheden. De lokale netwerkontwikkeling werd gestimuleerd. Met de Meet- en Weetcel werd het beleid wetenschappelijk onderbouwd.

De tweede strategische doelstelling betreft de verhoging van de leefkwaliteit van kinderen, jongeren en jonge gezinnen door het uitbreiden van de Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen. Ook dat is gebeurd. Ik verwijs naar de brede leer- en leefomgeving voor de kinderen en jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs. Er zijn heel wat initiatieven in dat verband gebeurd. Er is ook de creatie geweest van bijkomende capaciteit van inkomensgerelateerde Nederlandstalige kinderopvang voor baby's en peuters en van buitenschoolse kinderopvang. Er is geïnvesteerd in de werkingen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren en in de uitbouw van het jongerenfonds À Fonds.

De derde strategische doelstelling betreft het versterken van de sociale mobiliteit en de emancipatie van kansengroepen. In dit kader willen wij de Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen toegankelijker maken. We doen dit door preventief te werken aan schooluitval en schoolverzuim, wat vorm krijgt door een versterkte samenwerking tussen onderwijs en jeugdwelzijn. We stemmen onderwijs en beroepsopleiding beter op elkaar af. We nemen initiatieven die de brug tussen welzijn en werk maken. We ontwikkelen werkervarings- en opleidingstrajecten. We werken aan de toegankelijkheid van gezondheidsvoorzieningen en het sportaanbod en aan de culturele participatie en kunsteducatie in de vrije tijd, in het bijzonder voor kwetsbare doelgroepen.

In het kader van de vierde strategische doelstelling investeert de VGC in stedelijke netwerkontwikkeling en participatie door de sociale cohesie te versterken. Dat doen we door de verdere uitbouw van een fijnmazig aanbod en van een netwerk van woonzorg-voorzieningen, lokale dienstencentra en ondersteuningsdiensten voor woonzorg, maar ook door de verdere uitbouw van de gemeenschapscentra als knooppunt voor lokale netwerken, met onder meer aandacht voor omgevingsgericht en participatief werken. Via Bruss-it zijn er heel wat vernieuwende stedelijke initiatieven genomen.

De vijfde strategische doelstelling is het uitbouwen van een betere gemeenschaps-infrastructuur met als doel de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Iedereen heeft weet van de tientallen schoolgebouwen, kinderdagverblijven, lokale dienstencentra en culturele, sport- en jeugdinfrastructuur. Ook dat hebben we allemaal verbeterd en dus hebben we ook hier de doelstelling gehaald.

Het College maakt zich echter zorgen. Het Stedenfonds loopt af in 2019. We hebben echter geen middelen meer voor 2020, want het Brusseldecreet had er al moeten zijn. Dat is helaas niet het geval. Dat is niet de fout van de bevoegde Vlaamse minister, Sven Gatz, maar wel van een bepaalde groep in de Vlaamse Regering. *(Glimlachjes)*

Het College heeft nochtans eind januari 2019 een brief gestuurd aan minister Homans om haar te vragen dat zij ervoor zou zorgen dat we in ieder geval in 2020 een oplossing zouden krijgen. Ook onze leidinggevend ambtenaar heeft een brief gestuurd aan zijn evenknie. We hebben duidelijk meerdere keren contact opgenomen, maar we hebben tot dusver geen duidelijkheid gekregen. Na opnieuw veel aandringen, hebben we dan plotseling een

telefoontje gekregen met de mededeling “dat we binnenkort een antwoord zouden krijgen”. Maar we kregen dat antwoord nog altijd niet.

De 3 collegeleden hebben een brief gestuurd aan Vlaams minister Homans. Dat doen we niet vaak gezamenlijk. Apart wel eens af en toe. Mevrouw Homans zegt nu eigenlijk al 3 maanden: “Brussel ken ik niet. Ik antwoord niet op die brief.”. Dat vinden wij alle drie toch wel een beetje kras. Wij zouden graag wel eens willen weten hoe dat nu gaat opgelost worden met die 16 miljoen euro, waarvan toch nogal wat organisaties afhankelijk zijn.

Ik maak hier namens het College gebruik van de toelichting bij het rapport om de hier aanwezige ‘ambassadeurs’ van mevrouw Homans te vragen om ervoor te zorgen dat we zeer snel een positief antwoord zouden kunnen krijgen. Het is *not done* dat een brief, ondanks herhaaldelijk aandringen, 3 maanden lang onbeantwoord blijft. Dat is immers echt niet hoffelijk en niet collegiaal. Dat is vooral niet goed voor Brussel. Gelieve dat eens aan Antwerpen mee te delen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): In dit voortgangsrapport Stedenfonds worden een aantal belangrijke prioriteiten en 4 zeer ambitieuze doelstellingen naar voren geschoven: de sociale cohesie bevorderen, van Brussel een aangename stad maken om in te wonen en te leven, kansengroepen en personen met een migratieachtergrond stimuleren om deel te nemen aan het maatschappelijk leven en de kennis en het gebruik van het Nederlands in Brussel stimuleren. De VGC heeft deze 4 doelstellingen kunnen realiseren. Het heeft wel inspanningen gevraagd van zowel de Franse als van de Vlaamse Gemeenscha als van de verschillende actoren op het terrein. Niettemin blijft de VGC een actieve rol spelen in het concretiseren hiervan.

Ik vind dat in deze moeilijke budgettaire tijden het College een uitstekend Nederlandstalig stedenbeleid heeft gevoerd in een kosmopolitische grootstad als Brussel. Dat vergt visie en daad- en slagkracht. Het is het College gelukt om de VGC-kenmerken te eerbiedigen, zonder te bruuskeren of te polariseren. Het is bovendien gebeurd met respect ten aanzien van alle Brusselaars. De middelen van het Stedenfonds werden doelgericht ingezet met het oog op het realiseren van de genoemde doelstellingen. Daarom verdienen de respectieve administraties, alsook het College hiervoor de welgemeende felicitaties van de Raad. Proficiat!

De heer Paul Delva (CD&V): Ik sluit mij aan bij de lovende woorden van mevrouw Zamouri over de aanwending van de middelen om onze stad verder uit te bouwen zoals wij dat voor ogen hebben. Maar ik kan het toch niet laten om het een laatste keer in deze legislatuur te hebben over de verdeling van de middelen van het Stedenfonds. Ik blijf erop hameren, samen met de collega’s, dat Brussel niet correct wordt behandeld bij de verdeling van de middelen. We krijgen een voorafname van 10%. Dat lijkt mooi, maar dat is het niet. Het is al meermaals gezegd: als we zonder meer de Brusselnorm toepassen op het aantal inwoners van onze stad, zouden wij geen 10% van de middelen moeten krijgen maar wel ongeveer 17%. Dat betekent dat wij keer op keer heel wat middelen mislopen.

Deze legislatuur is bijna ten einde. De verkiezingen komen eraan en nieuwe regeringen zullen aantreden. Ik weet dat het voor de partijen niet evident is om dit item op tafel te leggen omdat er heel wat zaken vanuit andere steden meespelen. Ik hoop dat de Brusselaars binnen alle partijen mensen vinden die hen willen steunen. Iedereen moet beseffen dat de hoofdstad van Vlaanderen er alle belang bij heeft om op een correcte manier te worden gefinancierd. We

zitten al met het probleem van het Brusseldecreet, maar wat de financiering vanuit het Stedenfonds betreft, is nu het moment aangebroken om een versnelling hoger te schakelen.

Bruno De Lille (Groen): Het College kent intussen onze kritiek. We hebben vandaag min of meer dezelfde kritiek als de voorbije jaren. Het beleid heeft niet voor een ommekeer gezorgd als het bijvoorbeeld over kinderarmoede gaat. Maar we zijn aan het einde van de legislatuur gekomen, het haalt dus niet veel meer uit om daar nog dieper op in te gaan.

We sluiten ons gedeeltelijk aan bij hetgeen onder meer de heer Paul Delva heeft gezegd omtrent de hoop dat in de volgende overeenkomst wel rekening wordt gehouden met de Brusselnorm en omtrent het feit dat we de facto te weinig krijgen in vergelijking met onze rechten of met wat andere grote steden in Vlaanderen krijgen. Het is een grote schande dat dit niet gebeurt.

Bovendien vragen we niet alleen dat de volgende overeenkomst meer middelen oplevert of alleszins de juiste hoeveelheid middelen, maar ook dat Vlaanderen de VGC wat meer vertrouwen zou geven als het op het besteden van de middelen aankomt. We hebben de indruk dat er steeds meer wordt gestreefd naar het onder voogdij plaatsen van de VGC. *(Collegelid Pascal Smet knikt instemmend)* Men werkt met het ene addendum en controlemechanisme na het andere. De VGC is echter groot en volwassen genoeg. We hebben de afgelopen jaren voldoende aangetoond dat we voor Brussel en de Brusselaars die dat nodig hebben, een goed beleid kunnen voeren en dat er dan ook geen enkele reden is om ons bij het handje te nemen. Ik pleit bijgevolg niet alleen voor voldoende middelen, maar ook voor voldoende onafhankelijkheid. Dan kunnen we de middelen ontvangen en besteden zonder verdere betutteling, zoals zich dit nu vanuit Vlaanderen steeds vaker voordoet.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Het betreft inderdaad een voortgangsrapport, dus een evaluatie van de uitgangspunten. Uiteraard staan we nog steeds volmondig achter uitgangspunten als het verhogen van de levenskwaliteit van jongeren, kinderen en jonge gezinnen in de stad via het uitbouwen van een breed aanbod van Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen, het versterken van de emancipatie en de sociale mobiliteit van kansengroepen en het versterken van stedelijke netwerkontwikkeling en participatie.

De uitgangspunten zaten van bij de aanvang goed en wie het rapport leest, kan alleen maar vaststellen dat we er met vlag en wimpel in zijn geslaagd de doelstellingen ook in de praktijk te realiseren. Zowat alles wat was vooropgezet, is gehaald en ik maak van de gelegenheid gebruik om zowel het College als de administratie met hun werk te feliciteren.

Ik heb het rapport bekeken: het bevat een ongelooflijke schat aan informatie zoals de evaluatie van de maatschappelijke effecten en indicatoren over migratiestromen van en naar de stad, de kenmerken van onze leerlingenpopulatie en een overzicht van de kansarmoede in de stad. Ik hoop dat dit voortgangsrapport een basis van analyse zal zijn om tijdens de volgende legislatuur mee aan de slag te gaan.

Het Stedenfonds heeft in Brussel zijn meerwaarde nog maar eens bewezen. De middelen worden goed besteed. Ik hoop dat het volgende College de ingeslagen weg voort zal bewandelen.

Ik sluit mij volmondig aan bij de bezorgdheid van het College over de continuïteit van de middelen van het Stedenfonds bij gebrek aan een degelijk Brusseldecreet. Het feit dat

mevrouw Liesbeth Homans zich niet eens de moeite heeft getroost om een antwoord te geven, vind ik schandalig en een illustratie dat ze aan Brussel niet veel belang hecht. Echt luisteren is niet aan haar besteed. Ik hoop dat er snel duidelijkheid komt.

Ik deel de bezorgdheid van de heer Paul Delva. Brussel wordt bij de verdeling van de Stedenfondsmiddelen de facto misdeeld. We zouden op basis van de Brusselnorm een veel hoger bedrag moeten krijgen. Daarmee zouden we dan een antwoord kunnen bieden aan de noden die er nog altijd zijn. Ik doe dan ook een warme oproep aan alle collega-raadsleden, de huidige en de toekomstige, om tijdens de volgende legislatuur ernstig te discussiëren over de manier waarop de middelen van het Stedenfonds worden ingezet.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik kom tussen in naam van mevrouw Liesbet Dhaene. De beleidsovereenkomst Stedenfonds is een overeenkomst tussen de VGC en Vlaanderen waarbij de VGC zich ertoe verbindt om maatschappelijke effecten na te streven door bepaalde prestaties te leveren. Uiteindelijk gaat het over de leefbaarheid van Brussel. Als men deze beleidsovereenkomst leest, zou men denken dat alles goed gaat. Overal staat dat de prestaties zijn gehaald en alle doelstellingen minstens gedeeltelijk gerealiseerd. Ik twijfel daar niet aan. Wel kunnen we er vragen bij stellen want, zoals bij de vorige voortgangsrapporten, zijn er nog altijd aanwijzingen dat de leefbaarheid van Brussel nog steeds onder druk staat. Er zijn te veel jonge Brusselaars die het gewest verlaten om elders te gaan wonen. Veel leerlingen hebben een moeder met een laag opleidingsniveau. Nog maar een fractie van de leerlingen hebben het Nederlands als thuistaal. De schoolachterstand is gestegen, de werkloosheidsgraad ligt zeker bij jongeren nog te hoog. Een op 4 Brusselse jongeren groeit op in een gezin waar er niemand werkt. Natuurlijk kan men deze cijfers de VGC niet aanwrijven. Zeker op deze laatste zitting van de Raad benadrukken we dat als er 1 Brusselse overheid is die een pluim verdient, het de VGC wel is.

Met de Vlaamse Gemeenschap en onze VGC leveren we enorme inspanningen in Brussel en doen we al het mogelijke om de problemen die we zien, aan te pakken. Maar de VGC kan uiteraard alle problemen van Brussel niet in haar eentje aan. Als andere Brusselse overheden, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Cocof, niet consequent hun verantwoordelijkheid nemen, dan vechten we tegen de bierkaai.

Onderwijs is daar het beste voorbeeld van. Wij nemen alvast onze verantwoordelijkheid en iedereen vraagt om in te zetten op meertaligheid. Het Nederlandstalig onderwijs doet dat op voorbeeldige wijze. Maar, als van alle leerlingen die in het Franstalig onderwijs afstuderen, slechts 8% goed Nederlands spreekt, kunnen wij met onze 20% onderwijscapaciteit het probleem ook niet oplossen. Zolang onze Franstalige collega's zich niet voor de volle 100% engageren voor de kennis van het Nederlands in hun onderwijs, zal een Brussels net ook geen oplossingen brengen, wel integendeel.

Als Vlamingen in Brussel zetten we ons enorm in, doen we meer dan ons deel om de stad te verbeteren en dat moeten we koesteren en versterken, zeker nu onze instellingen echt een kwaliteitslabel zijn geworden. Onze instellingen loslaten of opgeven terwijl ze misschien de best functionerende in Brussel zijn om ze dan in handen te geven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - dat nog te vaak de verkeerde keuzes maakt - zou een kolossale vergissing zijn. Het zou het leven van geen enkele burger verbeteren en voor de Brusselse Vlamingen een ware ramp zijn. Dus hebben we als Vlamingen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de GGC een rol te spelen en moeten we blijven hameren op de

noodzaak om te hervormen en de zaken in handen te nemen, anders komen we er nooit en gaan we achteruit of blijven we stilstaan.

Ik kom even terug op de opmerking van collegelid Pascal Smet over het Brusseldecreet. De heer Van den Driessche gaat daar later nog op in. Het is een belachelijk argument dat Vlaanderen niet in stedenmiddelen zou voorzien voor de VGC. Dat heb ik echt nog nooit gehoord. Het Brusseldecreet stond trouwens op de agenda van de Vlaamse Regering. Vlaams minister Sven Gatz is daarvoor inderdaad de bevoegde minister. Dat dossier is jammer genoeg niet afgewerkt. De vraag is of er nog een aparte discussie komt waar we allemaal ons hart eens kunnen luchten. (*Samenspraak)*

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Maar als Sven Gatz zijn kar draait… *(Rumoer)*

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Die brief niet willen beantwoorden, getuigt werkelijk van zeer weinig respect.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Dat is hier de discussie wel niet.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Dat is inderdaad hier de discussie niet. Iedereen weet dat het dossier op tafel lag. Dat er geen middelen zouden komen uit het Stedenfonds is louter een politiek spelletje. Er is trouwens altijd de indexering geweest. Ik denk dat collegelid Pascal Smet dat ook wel weet en weet dat het een politiek spelletje is.

Stemming

- Het Voortgangsrapport 2016-2018 in het kader van de Beleidsovereenkomst Stedenfonds 2014-2019 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1, 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Els Ampe, René Coppens, Stefan Cornelis, Paul Delva, Hannelore Goeman, Cieltje Van Achter, Jef Van Damme, Johan Van den Driessche, Khadija Zamouri, Carla Dejonghe
Heeft neen gestemd: Dominiek Lootens-Stael,
Hebben zich onthouden: Bruno De Lille, Arnaud Verstraete.

Personeelsstatuut van de Permanente Diensten van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie - wijziging

Bespreking

De heer Arnaud Verstraete (Groen): We zijn tevreden dat er een uitbreiding van de evaluatie naar de hogere directiefuncties wordt doorgevoerd.

Voor de rest passen alle wijzigingen in het kader van wat eerder door het Bureau is beslist. Het kan geen kwaad even te vermelden dat er overal staat ‘de griffier, zijn’ alsof het altijd een man moet zijn. Voor de duidelijkheid en een goed begrip van het Reglement van Orde, het kan natuurlijk ook een vrouw zijn. *(Glimlachjes)*

De voorzitter: Dat is een kleine aanpassing die we zo zullen doorgeven.

Het gewijzigde Personeelsstatuut van de Permanente Diensten van de Raad wordt unaniem aangenomen.

Hebben ja gestemd:

Fouad Ahidar, Els Ampe, René Coppens, Stefan Cornelis, Bruno De Lille, Paul Delva, Hannelore Goeman, Dominiek Lootens-Stael, Cieltje Van Achter, Jef Van Damme, Johan Van den Driessche, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Carla Dejonghe.

De Raad neemt het gewijzigde Personeelsstatuut van de Permanente Diensten van de Raad aan.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

De Vlaamse Sportsite in het Brussels gewest

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De Vlaamse Regering engageerde zich in haar regeerakkoord 2014-2019 om een onderzoek te voeren naar de mogelijkheid om een Vlaams sportcentrum in Brussel op te richten. Die vraag stellen we hier in Brussel al heel lang en ze is er eindelijk gehoord, weliswaar met veel moeite.

Op 5 april 2019 maakte diezelfde regering bekend dat er een locatieonderzoek werd gevoerd naar een nieuwe sportsite op Brussels grondgebied. Twee voorkeurssites werden geselecteerd: het Abattoir in Anderlecht en de mediasite in Schaarbeek. De dicht bewoonde Kanaalzone kan zo'n sportcomplex gebruiken. Nu ligt de bal in het kamp van de volgende Vlaamse regering, die de knoop zal moeten doorhakken.

Zo'n investering in Nederlandstalige sportinfrastructuren kunnen we enkel toejuichen. Duurzame sportinfrastructuur in Brussel, met zijn vele jongeren, is broodnodig om kwalitatief te kunnen sporten. Over deze toekomstige sportsite in Brussel heb ik de volgende vragen. Werd uw kabinet nauw betrokken bij dit locatieonderzoek? Welke stappen zal uw administratie ondernemen om de realisering van dit broodnodige sportcomplex te versnellen? Ik weet dat het nu een raar moment is, maar welke van de twee geselecteerde sites geniet de voorkeur van de VGC?

Ik weet niet in hoeverre deze vragen nog relevant zijn, maar u bent nog collegevoorzitter tot aan de verkiezingen.

Collegelid Pascal Smet: Ik ben collegelid, geen collegevoorzitter. U wenst me dat misschien toe.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wens u het allerbeste toe.

Hebt u met de lokale besturen van Anderlecht en Schaarbeek contact gehad over dit dossier? Zijn er daarover gesprekken geweest? Hoe onthalen zij de mogelijke komst van een sportsite

op hun grondgebied? Ik ga ervan uit dat er voor een goede werking inderdaad gesprekken geweest zijn en dat u ook iets in de pap te brokken had.

Welke sporten zullen aangeboden worden op de nieuwe sportsites?

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): In het Vlaams regeerakkoord stond inderdaad dat er een onderzoek zou gebeuren naar een locatie voor een Vlaams sportcentrum in Brussel. Ik heb begrepen dat dat onderzoek is gebeurd in samenspraak met Perspective.brussels, met de VGC en met Sport Vlaanderen. Uit een groot aantal locaties zijn er nu twee voorkeursites naar voren geschoven: de mediasite in Schaarbeek en Abattoir in Anderlecht. Ik heb ook begrepen dat het om heel grote sportcentra, met zwembaden, gaat. Ik zou dus graag meer informatie krijgen over hoe een en ander verlopen is, waarom juist deze twee sites gekozen zijn en waar de voorkeur van het collegelid naar uitgaat.

Voorzitter: de heer René Coppens

De bal ligt natuurlijk in het kamp van de volgende regeringen. Als er een heel grote investering in sportinfrastructuur zou komen, moeten we daar wel partnerships voor zoeken. Dat lijkt me de weg vooruit. Ik vind het ook grappig dat we 'Nederlandstalige' infrastructuur kunnen hebben, al heeft infrastructuur niet echt een taal, het gaat natuurlijk over 'Vlaamse' sportinfrastructuur. Er is alleszins nood aan bijkomende sportinfrastructuur en we hebben daar de voorbije legislatuur echt te weinig vooruitgang in geboekt. Je kan zelfs spreken van achteruitgang. Zwemparadijs Océade is gesloten, dat was inderdaad verouderd maar nog veel kinderen genoten daarvan. Ik weet niet wat er in de plaats komt: een waterspiegel of een vijver? Het aantal zwembaden is alleszins gedaald. In sommige gemeenten kunnen kinderen niet leren zwemmen en dat is nefast.

U hebt ook beslist om niet in te tekenen op de subsidies voor bovenlokale sportinfrastructuur. Waren er geen projecten rijp? Konden er geen VGC-middelen vrijgemaakt worden? Of was er geen privépartner? Welke stappen hebt u ondernomen?

Collegelid Pascal Smet: We hebben samen met Sport Vlaanderen en Perspective.brussels aan dit locatieonderzoek gewerkt. Het kabinet werd structureel op de hoogte gehouden van de vorderingen.

We leven nu inderdaad in een rare periode, zoals mevrouw Zamouri ook gezegd heeft.

Het lijkt me daarom aangewezen dat zowel de Vlaamse en Brusselse Regering als de VGC een passage daarover laat opnemen in de verschillende bestuursakkoorden. Die passage stond er nu ook in, helaas heeft het lang geduurd. Voor mij is het cruciaal dat Vlaanderen de volgende legislatuur de daad bij het woord voegt. We zullen er natuurlijk al onze krachten voor inzetten, als we mee aan de tafel zitten.

Er zijn inderdaad twee mogelijke sites. De VGC heeft geen specifieke voorkeur voor een van beide sites, maar persoonlijk kies ik voor de Abattoirsite. Dat stadsdeel moet volledig ontwikkeld worden, er zit daar veel potentieel. Het Mediapark ligt minder goed en is niet zo goed bereikbaar. Abattoir is beter bereikbaar, we kunnen er aan stadsvernieuwing doen. Dat zou een positieve bijdrage aan stadsontwikkeling zijn.

De studie is net af. Voor zover ik weet, heeft Vlaanderen – als trekker en financier van dit sportdomein – nog geen contact opgenomen met de lokale besturen. Met Anderlecht zijn er al contacten geweest en met Schaarbeek vermoedelijk ook, zeker op administratief niveau. Op het politieke niveau ligt dat nog iets anders.

Voor de beoefening van de sporten wordt er gedacht aan een zwembad, een gymhal, free parkour, een budohal voor judo, karate en boksen, een wielerpiste en een Finse piste met verlichting enzovoort. Outdoor moet er ook ruimte komen.

Wie er ook in de volgende Vlaamse regering zit, moet beseffen dat de logica van de Vlaamse financiering, met projectoproepen en dergelijke, niet werkt in Brussel. De VGC heeft het vijf jaar meegemaakt en het is geen slimme logica. Ik zou liever hebben dat de Vlaamse regering het geld gewoon geeft om die site uit te bouwen. Of dat ze het geld aan de VGC geeft, die dan gericht in sportinfrastructuur kan investeren. Dat zijn twee mogelijkheden.

Ik blijf consequent, dus eigenlijk zou ik het liefst hebben dat de Vlaamse regering geld geeft om een groot Vlaams sportterrein uit te bouwen op de Abattoirsite. Dan krijg je ook een mooie uitstraling. De Vlaamse overheid heeft dat in het verleden zo gedaan op het vlak van cultuur, met heel mooie projecten zoals Muntpunt. Ook op sportvlak zou dat moeten kunnen. Abattoir heeft goede mensen en er gebeuren daar goede dingen. Een sportcentrum zou een *game changer* kunnen zijn. Daarmee heb ik dus mijn persoonlijke voorkeur uitgesproken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik dank u voor uw advies voor de volgende Vlaamse regering. Hopelijk kunnen de Brusselse jongeren snel genieten van een fijn sportcentrum.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik begrijp dat het veel gemakkelijker is om het geld te krijgen en er dan iets mee te doen. Maar ik sta ook achter de logica van Vlaanderen om partnerships aan te gaan en grotere hefbomen te creëren, zodat je meer projecten kunt realiseren. U zegt dat dat niet mogelijk is in Brussel, maar ik betwijfel dat.

Collegelid Pascal Smet: Het College zegt dat.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik begrijp uw punt. Maar je kunt ook zelf prioriteiten stellen, zoals nu het geval is bij Coovi. Je moet lokaal en bovenlokaal aan de slag gaan en zo zet je de middelen vanuit Vlaanderen slim in.

- *Het incident is gesloten.*

De tevredenheidsstudie van de ouders over het Lokaal Loket Kinderopvang

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): In november 2018 vroeg ik u naar uw evaluatie van het gebruik van het Lokaal Loket Kinderopvang. De aanleiding van de vraag was onder andere dat ik verschillende opmerkingen van ouders kreeg in verband met dit lokaal loket.

Ik hoor verschillende verzuchtingen van ouders: ze schrijven zich in op de website, moeten heel lang wachten op een antwoord en gaan daarom toch actief lobbyen bij de kinderdagverblijven. De criteria van toewijzing zijn ook niet transparant. Bij negatieve antwoorden via het lokaal loket willen ouders ook kunnen weten wanneer er wel een plaats

vrijkomt of hoe lang de wachtlijst is. Deze informatie krijgen ze niet via het lokaal loket. Dat zorgt ervoor dat ouders het lokaal loket jammer genoeg niet altijd beschouwen als de echte toegang tot de kinderopvang. Het is een stap die ouders nemen, maar kinderopvang vind je toch vooral door zelf contact op te nemen met de kinderopvangdiensten. Dat zou niet mogen, want dat haalt de geloofwaardigheid en de efficiënte van het lokaal loket onderuit.

U antwoordde in november 2018 dat er een evaluatie van het Lokaal Loket Kinderopvang besteld was. De evaluatie van de leidinggevenden van de kinderdagverblijven was klaar, maar ook de ouders werden gevraagd om deel te nemen aan het onderzoek. De evaluatie door de ouders zou klaar zijn tegen maart. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar de resultaten daarvan.

Wat zijn de resultaten van de studie? Kunt u die kort toelichten?

Hoe interpreteert u de resultaten van de studie? Wat werkt er goed en wat zijn de verbeterpunten?

Welke stappen plant u om het gebruik door de ouders eventueel te verbeteren? Hoe kan de communicatie met de ouders verbeteren?

Hoe kan het lokaal loket de echte toegangspoort worden tot de Nederlandstalige kinderopvang en vermijden we een dubbel circuit?

Collegelid Bianca Debaets: De bevraagde ouders zijn tevreden over het huidige systeem inzake duidelijkheid en gebruiksgemak. Ook over de ondersteuning door de helpdesk en in de kinderdagverblijven is de tevredenheid groot. Zo vindt 89% de website duidelijk tot heel duidelijk en vindt 91% het platform gebruiksvriendelijk.

Slechts 10% geeft aan dat ze ondersteuning nodig had bij de registratie van de opvangvraag. De meesten werden door een medewerker van een kinderdagverblijf ondersteund en de tevredenheid hierover lag heel hoog. De mensen die extra duiding geven, doen dat dus echt wel goed. De kinderdagverblijven krijgen daarover ook vorming om ouders die vanwege taal- of andere problemen het niet alleen kunnen, zo goed mogelijk te ondersteunen en de registratie online te helpen afwerken. Ook de tevredenheid over de helpdesk van het Lokaal Loket Kinderopvang ligt hoog, boven 90%.

Ouders ontvangen nu een voorstel vanaf 7 maanden voor de startdatum van opvang: 87 % vindt die timing voldoende tot ruim op tijd.

Van de ouders die ingeschreven zijn in een kinderdagverblijf, kon 7 op 10 inschrijven in de opvang van voorkeur, 8 op 10 op het gewenste startmoment en 9 op 10 kreeg het opvangplan dat zij kozen. Bijna 1 op 3 ouders kreeg zelfs 2 of meer opvangvoorstellen.

Ruim 8 op de 10 aanvragers vinden dat ze over voldoende informatie beschikken om een opvang te kiezen voor hun kind en 7 op 10 geeft aan de voorrangsregels – voor onder meer Nederlandstalige of kansarme kinderen – van de opvangvoorzieningen voldoende te kennen. Toch blijven duidelijke informatieverstrekking en verhoogde sensibilisering over bijvoorbeeld deze voorrangsregels nodig, zodat ouders ook begrijpen welke sociale functie kinderdagverblijven hebben.

De voorbereidingen voor de overeenkomst vanaf 2020 tussen de VGC en het Lokaal Loket Kinderopvang zijn intussen gestart en verlopen ook mede op basis van deze bevraging. Zo onderzoeken we een hertekening van de website en de registratieprocedure met minder tussenstapjes en een snellere manier om een account aan te maken.

Ook ligt de uitbreiding van informatie voor ouders op tafel, met meer gegevens over de kinderdagverblijven – zoals foto's of video's van de crèches – toelichting bij de voorrangsregels, enzovoort. Hierbij is het ook belangrijk dat alle opvangvoorzieningen Brusselbreed op een eenduidige manier communiceren naar ouders zodat ze overal gegarandeerd dezelfde boodschap krijgen. Zo kan onder andere de informatie over hoe plaatsen worden toegewezen en hoe plaatsen vrijkomen nog uniformer.

Tot slot zal ook ingezet worden op het verhogen van de zichtbaarheid van de helpdesk, het creëren van een online contactformulier en toevoegen van nuttige links van partners, zoals het Huis van het Kind in Brussel.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Dat zijn toch wel bemoedigende resultaten. Hoeveel ouders hebben deelgenomen aan deze enquête?

Ik ben blij dat er actief wordt nagedacht over de mogelijke verbeterpunten, zoals een verbeterde website om de registratie nog te vergemakkelijken. Ik ben ook heel blij dat er al geïnvesteerd wordt in de opleiding van de mensen in de kinderdagverblijven, want het menselijk contact en een woordje uitleg, los van een website, blijft voor heel wat mensen belangrijk.

Het probleem zit natuurlijk vooral bij de ouders die geen plaats vinden. Kan er worden overwogen om bij een negatief antwoord ook te communiceren over de wachtlijsten in de kinderdagverblijven van voorkeur en over wanneer er dan eventueel wel een plaats zou zijn? Op die manier kunnen de ouders dan inschatten of ze beter nog wat wachten of actief moeten zoeken naar een andere plaats.

Collegelid Bianca Debaets: Wat bedoelt u daar precies mee? Op welke manier moeten we dan communiceren met ouders die geen plaats hebben?

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): De resultaten zijn redelijk goed, maar er blijven toch ook een aantal ouders die een negatief antwoord krijgen. Het antwoord beperkt zich dan tot de mededeling dat er geen plaats is. Die ouders weten dan niet waar ze aan toe zijn. Is het de moeite om op een plaats te wachten?

Collegelid Bianca Debaets: Dat kunnen we zeker bekijken. Het is alleen niet zo makkelijk toe te passen in de praktijk, omdat de factoren waardoor er plaatsen vrijkomen soms moeilijk te voorspellen zijn. We weten niet hoeveel ouders er bij verschillende kinderdagverblijven ingeschreven staan, welke ouders er zullen verhuizen, enzovoort. Ik wil het alleszins wel onderzoeken.

Er hebben 650 ouders deelgenomen aan deze gebruikersbevraging.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Ik ben al heel blij dat het collegelid de vraag wil onderzoeken. Er kan in ieder geval wel toegevoegd worden aan de weigeringsmail dat de

ouders gecontacteerd zullen worden op het moment dat er toch een plaats is. Dat zal voor veel ouders een geruststelling zijn. *(Het collegelid knikt bevestigend.)*

- *Het incident is gesloten.*

De bouw van nieuwe scholen in Schaarbeek

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Bij de bespreking van de capaciteitsmonitor is het hier al aan bod gekomen. Er dreigt een serieus plaatsentekort in het Nederlandstalig secundair onderwijs. Tegen 2024-2025 voorspelt men een toename van 38% of van 5.126 extra leerlingen. De toetsing van deze groei met de verwachte capaciteitsuitbreiding tegen het schooljaar 2024-2025 geeft een voorspelling van een tekort van 1.993 plaatsen. Bijna 2.000 plaatsten tekort tegen 2024-2025, indien alle geplande scholen kunnen opengaan. Dit jaar was er al zeker een plaatsentekort van bijna 400 plaatsen.

Voorzitter: Mevrouw Carla Dejonghe

Hier is maar één oplossing voor: scholen bijbouwen. Het College heeft daarvoor verschillende initiatieven genomen, met als voorbeelden een nieuwe tienerschool in Anderlecht, de Comeniussite in Koekelberg.

Er staan nog initiatieven klaar om scholen bij te bouwen, onder andere de Saint-Michel-site in Molenbeek maar ook de Gallaitsite in Schaarbeek. Al in 2017 werd het winnende ontwerp voorgesteld: een secundaire school voor 640 leerlingen, een tienerschool voor 240 leerlingen en een basisschool voor 220 leerlingen. Daarnaast zal de campus ook een sporthal en een jeugdcentrum met repetitieruimte huisvesten. Ook voor de Chiro van Schaarbeek, kunstencollectief TransfoCollect en de jeugdwerking Ratatouille, één van de acht jongerenwerkingen van koepelorganisatie Dbroej, is er plaats op de campus.

Een uitstekend project, dat gepland was te openen op 1 september 2019. Ik had zelf al kunnen vaststellen dat de timing niet kon gehaald worden. De werken zijn zelfs nog niet begonnen. Nu weten we ook waarom. De gemeente Schaarbeek heeft een negatief advies gegeven voor de bouwvergunning. Redenen voor dit negatief advies zijn: vrees voor gebrek aan parkeerplaatsen, vrees voor files, vrees voor minder zon in de omliggende tuinen van de buurtbewoners en vrees voor geluidsoverlast.

Dat is een schrijnende argumentatie. Ten eerste is het een schande om kinderen die tijdens de pauzes spelen als geluidsoverlast te bestempelen. Ten tweede blijft de gemeente altijd maar vasthangen in dat eeuwige auto-denken terwijl deze school net zeer goed gelegen is aan vier tramlijnen, een treinstation en twee toekomstige metrostations. Blijkbaar gelooft de gemeente zelf niet dat er een mobiliteitsomslag zal en moet komen. De nieuwe scholensite ligt bovendien vlakbij het Liedtsplein, waar een nieuwe school, met een aangepast pedagogisch project, enorme kansen kan geven aan de kinderen uit de buurt.

Ik vind dit negatief advies daarom echt onbegrijpelijk en zeer laf van de gemeente. Ik weet niet goed hoe we aan kinderen die volgend schooljaar geen plaats vinden in het secundair onderwijs gaan uitleggen dat er geen plaats is omdat de gemeente Schaarbeek vreest voor parkeerproblemen.

Het is bovendien niet het eerste schoolproject dat door een negatief advies van de gemeente Schaarbeek stilligt, telkens op basis van klachten van de buurtbewoners. Ook de bouw van Pistache ligt stil door een negatief advies van de gemeente en aan de schoolpoort van de Kriek in de Grote Bosstraat hangt een pamflet van de ouders die vragen aan de buurtbewoners waarom ze zo gekant zijn tegen de bouw van de nieuwe school. Langzamerhand begin ik een patroon te zien. Dit is nu al het derde Nederlandstalige project dat vastloopt omdat de gemeente haar kar keert na de minste tegenstand van de buurt. Toont de gemeente een gebrek aan ruggengraat of is dit het oude FDF-spook dat nog steeds door Schaarbeek rondwaart?

Ik stel mij in ieder geval grote vragen. Kunt u mij de capaciteitscijfers geven, specifiek voor Schaarbeek wat betreft het tekort en het aantal weigeringen? Kunt u een stand van zaken geven van de bouw van de verschillende scholen, met name Gallait, Paviljoen en de Kriek? In welke fase van realisatie zit elk project? Waarom liggen ze stil? Hoeveel vertraging kent elk van de drie projecten?

Hoe schat u de gevolgen in van de vertraging voor het capaciteitstekort voor volgend schooljaar en het schooljaar 2020-2021? Welke stappen zult u zetten om de vertraging zoveel mogelijk te beperken?

Gezien de vertraging van de Gallait-site moeten ook andere organisaties, zoals de Chiro van Schaarbeek en Ratatouille, nu langer wachten op hun nieuwe lokalen. Is het daarom geen optie om het vroegere gebouw van de vzw Kunst in Huis dat nu leegstaat, in afwachting alvast open te stellen voor die twee organisaties?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Groen hecht bijzonder veel belang aan onderwijs en aan meer capaciteit in het Brussels onderwijs. Daarom hebben wij de afgelopen jaren elk initiatief van het College om meer scholen te bouwen expliciet ondersteund en hebben we altijd opgeroepen om meer scholen bij te bouwen.

Ook in Schaarbeek zijn stevige inspanningen gebeurd. De gemeente heeft gezorgd voor 2 Nederlandstalige gemeentescholen en een gunstig advies gegeven voor uitbreidingsrondes van 5 verschillende Nederlandstalige scholen. Dat zijn mooie resultaten, zeker als we rekening houden met de bijzondere geschiedenis van de gemeente. Er is al verwezen naar een spook. Ik noem de naam Nols en iedereen weet wat ik bedoel.

Wat Groen betreft gaan we verder op dit elan. Ook wij zijn benieuwd naar de laatste berichten over de scholenbouw in Schaarbeek. Als gemeenteraadslid in Schaarbeek heb ik zelf ook een en ander vernomen over het dossier van de Tienerschool. De berichtgeving die werd gepubliceerd, blijkt niet te kloppen. In de bezwaren van de gemeente is er geen sprake van mobiliteitsproblemen, behalve dan een vraag om een fietsenstalling en toegang voor personen met beperkte mobiliteit. Er wordt nergens gesproken over parkeerplaatsen of mobiliteits-moeilijkheden. Dat is fout vermeld in de media. Er stonden in het bezwaar van de gemeente Schaarbeek enkel stedenbouwkundige elementen over bouwvolumes, gemene muren, bouwdichtheid, enzovoort. Daarbij merkt de gemeente op dat de regelgeving niet werd gerespecteerd en vraagt ze om dat alsnog te doen. Ik heb de brief bij de bevoegde schepen opgevraagd en gekregen.

Blijkbaar was er bovendien al beslist om de bouw en de opening van de Tienerschool uit te stellen tot september 2020 voordat het negatief advies van de gemeente Schaarbeek werd gegeven. Ik heb een kopie van een e-mail van 22 januari die werd verzonden naar de ouders

van kinderen in de Heilige Familie in Schaarbeek, die in aanmerking komen voor de Tienerschool. Daarin stond dat er beslist was om het eerste jaar van de Tienerschool elders te organiseren en dat de opening op de Gallait-site pas in 2020 kon doorgaan. Pas op 23 januari heeft het Schaarbeekse schepencollege een brief opgesteld waarin het een bezwaar formuleert.

In elk geval heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het laatste woord. Ofwel gaat dat akkoord met het bezwaar en past het dit dossier aan, ofwel vindt het Gewest het bezwaar niet relevant en zet het verdere stappen.

De bezwaren van de gemeente werden eind januari 2019 meegedeeld. Er zou intussen overleg zijn geweest in februari en maart, waarna de regering kon beslissen. Is er al een beslissing genomen? Zo niet, wat is de verklaring voor de vertraging? En wanneer wordt dan een beslissing verwacht over het omgaan met het vervolg van dit dossier?

Wat de timing betreft werd er een tijd lang gesproken over september 2019. Er is al beslist om die datum uit te stellen. Wanneer is die beslissing genomen? Is de timing van 2020 nog haalbaar? Daar rekenden we uiteindelijk op.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik sluit me graag aan bij de vragen van mevrouw Goeman.

Toen ik de berichtgeving over dit onderwerp in de media las, viel ik van mijn stoel. Ik was namelijk verbijsterd te horen dat de gemeente Schaarbeek de vergunning niet wilde verlenen voor de nieuwe school op de Gallait-site.

Als we het rapport over de inspanningen voor het Nederlandstalig onderwijs van de gemeente Schaarbeek bekijken, dan moeten we niet verrast zijn. In Schaarbeek zitten 10.000 leerlingen in het gemeentelijk onderwijs en die zijn allemaal Franstalig. De gemeente Schaarbeek investeert enorm veel in het onderwijs, althans in het Franstalige onderwijs. Daarnaast zijn er nog 2 kleine minibasisschooltjes: eentje van 200 leerlingen en eentje waar de kinderen hun hele schoolloopbaan in containerklassen hebben doorgebracht, namelijk De Kriek in de Grote Bosstraat. Het was beloofd dat die school klaar zou zijn in 2011 en 2012. Het is nu 2019 en de bouw is nog niet gestart. Dat is dus de inspanning die de gemeente Schaarbeek voor het Nederlandstalig onderwijs doet. Dat moet ook eens duidelijk worden gezegd.

In verband met voorliggend dossier wil ik graag weten welke opmerkingen in de brief zijn geformuleerd. Als die over mobiliteit gaan, dan versta ik het niet. Een basisschool rekruteert meestal leerlingen in de schoolbuurt omdat voor het lager onderwijs de afstand tot de school een belangrijk criterium is bij de schoolkeuze. In het middelbaar onderwijs speelt die afstand minder een rol omdat leerlingen van het secundair meestal al alleen naar school gaan met het openbaar vervoer. De Gallait-site ligt op een mobiliteitsknooppunt, zodat mobiliteit me geen argument lijkt.

Het project zou ook te groot zijn voor de site. De basisschool met een Tienerschool en een secundaire school zou te veel bijeen zijn. Is dat juist? Ik had in het begin niet door dat er een basisschool zou komen, wel een Tienerschool en een secundaire school. Hoe zit het project in mekaar? Komt er een basisschool van het eerste tot het vierde leerjaar, een Tienerschool van het vijfde leerjaar tot het tweede middelbaar, en een middelbare school van het derde tot het zesde middelbaar?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: U hebt het helemaal juist.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Er staan een paar gebouwen leeg. Moet het gewest daarvoor leegstandtaks betalen aan de gemeente Schaarbeek? Wat is het vooruitzicht? Komt er een einde aan die leegstand?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: In Schaarbeek is de druk op het Nederlandstalig onderwijs hoog, om niet te zeggen, zeer hoog. Het is 1 van de gemeenten waar de druk op het Nederlandstalig onderwijs het hoogst is. In Schaarbeek zijn de wachtlijsten voor de Nederlandstalige scholen van vooral het gemeenschapsonderwijs en van het vrij onderwijs heel lang.

Voor het feit dat er nogal veel onderwijsinstellingen van het gemeenschapsonderwijs zijn, is er een historische verklaring. De heer Arnaud Verstraete heeft daarop gewezen. In de jaren ‘80 was er een burgemeester die in Schaarbeek de laatste Nederlandstalige school heeft gesloten. Als reactie daarop en om rekening te houden met de vrije schoolkeuze heeft de toenmalige overheid beslist om een aantal gemeenschapsscholen in te planten zodat er een vrije keuze mogelijk was tussen het officiële en vrije onderwijs. Tot dan, laten we eerlijk zijn, waren dat scholen met een beperkte bezetting, scholen die op zoek moesten gaan naar leerlingen om te kunnen overleven. Ik heb die tijd van nabij meegemaakt omdat ik toen zelf nog in het onderwijs stond.

Op basis van de huidige cijfers van het LOP-basisonderwijs Brussel voor de onthaalklassen en voor de laatste inschrijvingsperiode voor het schooljaar 2019-2020 kunnen we een indicatie geven van de druk, nadat de broers en zussen en kinderen van het personeel zijn ingeschreven. Daar waren voor het geheel van de gemeente Schaarbeek nog 162 plaatsen in de onthaalklassen en voor de vrije plaatsen waren 306 kinderen aangemeld, 3 keer meer dan er plaatsen zijn waarbij een bepaalde school de 1ste keuze was. 189 kinderen kregen geen school toegewezen in de gemeente Schaarbeek.

Van de kinderen die in Schaarbeek wonen en een plaats zochten in de onthaalklas, kregen er van de 329 aangemelde kinderen, maar 143 een school toegewezen; 52 kinderen kregen een plaats buiten Schaarbeek toegewezen en 134 Schaarbeekse kinderen kregen geen school toegewezen.

Dat zijn de voorlopige cijfers. De aanmeldings- en inschrijvingsprocedure is nog niet afgelopen. De cijfers geven wel aan hoe sterk de druk in de gemeente is.

Wat de stand van zaken over de voorliggende dossiers betreft, behandel ik eerst het dossier van de basisschool De Kriek. Dat gaat al heel lang mee. De VGC levert 70% van de middelen voor het initiatief. Bij de start ervan was het de bedoeling om maar heel tijdelijk containerklassen in te zetten. Voor alle duidelijkheid wijs ik erop dat de VGC niet in de financiering van containerklassen participeert als er geen zekerheid is dat er een definitief gebouw komt, net om te vermijden dat containerscholen de definitieve oplossing vormen. Kijk maar naar het Comeniusproject: daar was het gebouw voor de middelbare school op welgeteld 1 jaar klaar. Zoals mevrouw Cieltje Van Achter terecht opmerkte, kan het niet dat kinderen hun hele schoolcarrière in containerklassen doorbrengen.

Intussen heeft de gemeente Schaarbeek het geweer van schouder veranderd. Eerst zette ze alles in op De Kriek en vervolgens op de Van Oostsite. Zo zijn de plannen van De Kriek

blijven aanslepen. De plannen die nu worden ingediend, stuiten op protest uit de buurt en komen terecht in een langdurig stedenbouwkundig proces.

Om De Kriek in staat te stellen verder te laten groeien, heeft de VGC het kinderdagverblijf opgevangen in De Kattepoel, een gebouw dat ze gracieus ter beschikking heeft gesteld van de gemeente. Voor alle duidelijkheid kan ik nu al zeggen – ik weet immers niet dat ik hier over een paar maanden nog zit – dat de afspraak is dat De Kattepoel een gemeentelijk kinderdagverblijf blijft. Doordat de allerkleinsten in De Kattepoel terechtkonden, hebben we De Kriek kunnen laten uitgroeien tot een volwaardige basisschool met dien verstande dat als het gebouw voor De Kriek er komt, het eruit moet zien zoals 10 jaar geleden gepland.

In maart van dit jaar heeft de gemeente Schaarbeek voor De Kriek het volledige gunningsdossier ingediend bij het Agentschap voor infrastructuur in het onderwijs (AGION). Hopelijk wordt een bouwvergunning afgeleverd in augustus 2019. Daarna kunnen de bouwwerken starten. De gemeente zegt dat de bouw ongeveer 2 jaar kan duren. Maar zoals u weet is er beroep aangetekend door de omwonenden.

De basisschool Paviljoen werd in mei 2018 geopend. In september 2018 startte de school met 4 kleuterklassen. De volgende jaren zal de lagere school verder vollopen. Daar zit men op schema.

Ten aanzien van alle Schaarbekenaren en andere betrokkenen veroorloof ik me te zeggen dat de VGC voor 70% van de investering instaat. We hebben daar een gigantisch goed lopend buitenspelprogramma. Voor een gemeente waar “groen” zo belangrijk is – *jeu de mots* – begrijp ik niet dat we daar een school hebben gebouwd met een speelplaats in macadam. Stel u voor, een lelijke zwarte vlakte in macadam!

Toen ik dat zag, heb ik de opmerking gemaakt dat er ook nog een buitenspelprogramma was. Voor een investering van die orde, heeft een besparing dankzij goedkope macadam toch geen zin. Ik zeg altijd: “*Le prix s’oublie, la qualité reste*!”

Op de campus Gallait moeten het schoolbestuur van de vzw Sint Goedele en het instituut Heilige Familie hun intrek nemen. Het opzet van Gallait is een multifunctionele campus naar het model van de Brede School; met een basisschool van 220 leerlingen, een tienerschool van 240 leerlingen en een secundaire school van 680 leerlingen, plus een jeugdcentrum dat aan de kant van het gemeenschapscentrum wordt gebouwd en dat zijn intrek vindt in die bouwvallige huizen die daar al jaren staan. In feite maken we dankzij de campus Gallait heel de site van het complex van De Kriekelaar aantrekkelijk, met alles erop en eraan. Net als met het Comeniusproject kom je zo een beetje terecht bij het prototype Brede School. Een volledig schoolcomplex wordt aldus gekoppeld aan een gemeenschapscentrum. In de praktijk zullen die elkaar wederzijds gunstig beïnvloeden. De spektakelzaal daar is fantastisch. Door de school komt de omgeving tot leven.

Je kunt discussiëren over de stedenbouwkundige invulling van de plek. Daarvoor heeft de VGC een architectenbureau ingeschakeld. Er is daarover gediscussieerd met de bouwmeester en met specialisten. De keuze is gevallen op een architect die heeft ingestaan voor Kasterlinden en ook voor de respectvolle en heel geslaagde verbouwing van de Sint-Lukassite. Daardoor kent hij de wijk heel goed.

Ook hier heeft hij het project ontworpen dat het beste aansluit bij het pedagogische concept van die bepaalde school. In dat concept heb je 3 eenheden op de site: een basisschool, een tienerschool en een secundaire school. Iedereen is er heel gelukkig mee, op enkele buren na, zoals wel vaker het geval is.

De bouwaanvraag werd ingediend in januari 2018, mijnheer Verstraete. U moet weten: ik sta erop – en net daarom verlopen de meeste dossiers heel vlot – dat als er een bouwaanvraag wordt ingediend, er vooraf al breed overleg is gepleegd met de burgemeester en de schepenen, met de gemeentelijke diensten, met de architecten en allerlei diensten enzovoort, om proactief al zoveel mogelijk discussiepunten uit te klaren.

De VGC heeft de aanvraag dus ingediend in januari 2018 en vervolgens begon de molen te draaien. Ik heb deze keer ook aan de burgemeester gezegd dat het in zijn gemeente symptomatisch begint te worden. Het is ook gebeurd met de Pistacheschool. Dat is weliswaar een heel ander type dossier. Ik wil echter niet vergelijken omdat ik dat dossier niet zo goed ken. De Pistacheschool is een privé-initiatief waarbij de VGC niet betrokken is. Ik zie het echter evengoed bij De Kriek – dat wel een gemeentelijk initiatief is – en op andere niveaus. Daarnaast heb ik het in het verleden meegemaakt bij de bouw van de sporthal van het Atheneum Emanuel Hiel en bij de Muziekladder. Dat dossier is ook een lijdensweg geweest. Volgens mij gaan de gemeentelijke diensten veel te ver mee in detailverhalen van private belanghebbenden en nemen ze onvoldoende de argumentatie van het algemeen belang in acht. Maar goed, dat is nu eenmaal zo.

Er was een 1ste overlegcommissie kort na het indienen van de bouwaanvraag. De VGC heeft alle mogelijke beschouwingen en bemerkingen van de buurt meegenomen – zoals ze dat nu eenmaal altijd doet. Aangezien dat er in dit geval vrij veel waren, hebben we het architectenbureau en de vastgoedontwikkelaar gevraagd hen maximaal tegemoet te komen. Ook dat doen we altijd. Daardoor zijn er nog een heleboel wijzigingen gekomen, weliswaar geen fundamentele, om tegemoet te komen aan de wensen van de ene en de andere. Dat dossier hebben we opnieuw ingediend, waarop er een 2de overlegcommissie werd belegd. Op dat moment voel je al dat het muggenzifterij was.

Nadat alles uitgeklaard was, heeft de gemeente een advies uitgesproken en heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de vergunning afgeleverd. En dan zou een mens toch mogen verwachten dat men het daarbij houdt, maar nee. Het Schepencollege krijgt dan een advies van zijn administratie waarin ofwel staat dat ermee te leven valt, of dat er nogmaals in beroep moet worden gegaan, samen met een waslijst details. En ja, in plaats van het 1ste valt de keuze op het 2de.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): De gemeente is dus nogmaals in beroep gegaan?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ja, dat is nu net de moeilijkheid, mijnheer Verstraete. De gemeente is na het afleveren van de bouwvergunning in beroep gegaan.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Dat was nadat de beslissing was genomen om uitstel te verlenen. Daar moet u eerlijk over zijn.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat klopt, en ik geef u daarin gelijk, maar de deugnieterij schuilt erin dat u oorzaak en gevolg op een verkeerde manier met elkaar verbindt. Nadat de VGC het dossier in januari 2018 had ingediend, in de hoop, zoals bij alle normale

dossiers, binnen de 6 maanden een vergunning te hebben – wat me toch geen onredelijke termijn lijkt – zag ze het einde van het jaar naderen. Toen wisten we al dat het onmogelijk zou worden.

We kunnen veel, nietwaar mijnheer Verstraete, maar in 6 maanden een school bouwen, dat lukt alsnog niet. Daarvoor hebben we toch wel 1 jaar of anderhalf jaar nodig. Is dat niet haalbaar volgens u? Bij het Comeniusproject en Kasterlinden was dat anders perfect haalbaar.

Het is natuurlijk ook proactief: we wachten dan niet meer om te weten wat het wordt, we moeten schikkingen treffen en daarom starten we nu, door heel die vertraging, met de tienerschool op campus Nieuwland. Dan kunnen we daar alvast beginnen.

Het dossier is nu, na het beroep van de gemeente, overgemaakt aan het stedenbouwkundig college. Dat krijgt dan 40 dagen om zich uit te spreken, maar dat heeft het niet gedaan. Zo werkt dat in dit soort van dossiers. Het dossier wordt nu overgedragen aan de Brussels Hoofdstedelijke Regering. Ik hoop dat we in de komende weken met de Regering een beslissing kunnen nemen om de stedenbouwkundige vergunning, die we overigens met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest al hadden afgeleverd, te bevestigen. Zodra we die hebben, gaat het werk van start.

Dat is, kortom, het verhaal van de Gallaitsite. Door heel dat moeilijke proces zijn we minstens een schooljaar verloren. Het noopt ons tot nadenken over de manier waarop we het algemeen belang, waaraan met name in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, zowel Nederlands- als Franstaligen met veel aandacht en ijver werken rond scholenbouw, kunnen laten prevaleren in beslissingen die ook lokaal moeten worden genomen.

Een laatste puntje dat aandacht behoeft, gaat over een volgens mij nieuw fenomeen. Een basiskritiek die men tegenwoordig steevast ontwikkelt, niet alleen in de scholenbouw: “Het is te druk.” Systematisch wordt dat naar voren gebracht. “*C’est trop dense*.” En als je daarop doorvraagt, blijkt het om een nogal abstract criterium te gaan. Want hoeveel minder druk moet het dan zijn? In het dossier Gallait was dat 1 van de beschouwingen. We hebben dan ook enkele bouwlagen geschrapt tussen de 1ste en de 2de aanvraag. Dat deden we met spijt in het hart, want daardoor hebben we een stukje van het pedagogisch programma dat we graag ontwikkeld hadden, niet kunnen verwezenlijken. De bouwmeester, de architecten en alle anderen die het project bekeken hadden, hadden er bezwaar tegen, maar toch kwamen we de klagers tegemoet en haalden we er een paar bouwlagen af. Mijn punt is: het blijft een abstract gegeven. Men zegt er niet bij hoeveel en op welke manier het te druk is. We moeten ervoor uitkijken dat dat niet de dooddoener wordt om uiteindelijk niets meer te kunnen doen in een stad. Het is een punt dat mij intrigeert, en dat ik evengoed zie in andere projecten, bijvoorbeeld bij privéwoningbouw: “Het is te druk.” Ja maar, hoezo dan? Je leeft nu eenmaal in een omgeving waar verdicht moet worden. De vierkante meters zijn beperkt.

Daarnaast zijn er nog al die andere beschouwingen, zoals geluidsoverlast. Excuseer, maar van dat argument krijg ik het op mijn zenuwen. In een overlegcommissie hebben we een heel debat gevoerd, nog voordat er ook maar 1 steen werd gelegd – overigens niet in het Gallaitdossier – over het schoolbelbeleid. De architecten vielen zowat van hun stoel toen een buurman een heel debat opende over het schoolbelbeleid. Hij vroeg zich af wanneer de bel zou luiden, hoeveel keer per dag, of ze in het weekend uitgeschakeld zou worden en hoeveel decibel ze produceerde. *(Gelach)* Dat is een voorbeeld van hoever het soms gaat.

Omdat deze dossiers in onze ogen de prioriteit der prioriteiten is, zitten we er werkelijk bovenop en zijn we er elke dag mee bezig, terwijl dat strikt genomen zelfs niet zou hoeven. Toch doen we het zo, opdat het vooruit zou gaan. En dan is het soms vervelend om te constateren dat niet iedereen met dezelfde gedrevenheid tewerkgaat, terwijl het zo belangrijk is voor de toekomst van al dat jonge volk in deze stad.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Dit is werkelijk een hallucinant verhaal. De cijfers die u geeft, illustreren heel goed hoe groot het tekort is en hoe hoog de nood in Schaarbeek is. De vertraging heeft een directe impact op het leven van de Schaarbeekse kinderen. Er is duidelijk al veel te veel tijd verloren gegaan. Het is ongelooflijk dat de gemeente vooral tegenwerkt in plaats van zich op te stellen als een partner. Dat zou niet mogen. Het is zoals u zegt: de gemeente gedraagt zich echt als een windhaan. Zodra er tegenwind uit de buurt komt, verandert ze van gedachten. Ik heb voor de gelegenheid de foto nog eens opgezocht waarop u met burgemeester Bernard Clerfayt staat te pronken bij de maquette van de nieuwe Gallaitsite. Later werd ineens het geweer van schouder veranderd hoewel er – ik ben blij dat nu allemaal te vernemen – wel degelijk overleg is geweest. Toch volgt er in eerste instantie een negatief advies en, wat nog erger is, wordt er daarna beroep aangetekend terwijl het Brussels Hoofdstedelijk Gewest al een bouwvergunning heeft afgeleverd. Dat is inderdaad te gek voor woorden.

Ik hoop dan ook dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opnieuw zijn verantwoordelijkheid neemt, aangezien de nood zo hoog is in Schaarbeek. Gelukkig is er licht aan het einde van de tunnel, maar aan de gemeente Schaarbeek zal het alvast absoluut niet gelegen hebben. De Kriek zal er na 8 jaar uiteindelijk komen en ook de werkzaamheden op de Gallaitsite zullen hopelijk zo snel mogelijk van start kunnen gaan. Zo kunnen we hopelijk tegen 2020 de Schaarbeekse leerlingen nieuwe plaatsen aanbieden in een buurt waar die absoluut nodig zijn.

Tot slot, hoe zat het nu precies met de Chiro en Ratatouille?

Collegelid Guy Vanhengel: Zodra we aan de slag gaan, pakken we het geheel aan. Als allereerste wordt het garagecomplex op de site afgebroken, maar er wordt ook onmiddellijk begonnen met het gebouw waar de laboratoria moeten komen. Vanaf dan zal het snel gaan. Ik denk niet dat het een zinnige optie is om de Chiro en Ratatouille eerst in een van beide gebouwen onder te brengen. Het lijkt mij beter om volledig te gaan voor het geheel en het gedeelte waar de jeugdbewegingen onderdak zullen krijgen, tegelijkertijd af te werken. Dat hebben we helemaal zelf in de hand. Als we beginnen te spelen op de site zelf, vrees ik dat we nog meer vertraging oplopen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Onze houding is en blijft groen. Ook wij willen oplossingen, wij willen vooruitgaan. Die school moet en zal er uiteindelijk komen. Het blijft hoe dan ook een opmerkelijke prestatie om 2 bestuursperiodes na elkaar 2 gemeentelijke scholen te bouwen. Wie doet het ons na? Wij hoeven geen lessen te krijgen van bijvoorbeeld de sp.a. Ter illustratie: in Sint-Joost-ten-Node hebben de socialisten een absolute meerderheid en is er niets gebouwd, ondanks alle aankondigingen. Het is gemakkelijk om kritisch te doen over vertragingen of over een niet-perfecte speelplaats. Toch is het beter om iets te bouwen dan niets te bouwen. Groen komt elke belofte na en de kiezers in Schaarbeek hebben goed begrepen dat ze op dat vlak goed zitten bij ons. We zullen zo voortdoen.

Over de Paviljoenschool met de zwarte macadam wil ik zeggen dat we de zaken niet moeten omdraaien. Er waren te weinig middelen om de zaken goed aan te pakken en zodra we de

middelen hebben, pakken we de situatie aan. Hetzelfde gebeurde in de school Heilige Familie in Schaarbeek. Ook dat was lang een school met alleen steen, maar zodra er middelen beschikbaar waren, is er een stukje groen aangelegd. Dat verwerd algauw tot aarde, maar zo gaat dat nu eenmaal in Brusselse scholen. Ook daar willen ze vooruit.

Het beroep tegen De Kriek bij de Raad van State is geannuleerd en is nu, als ik het goed begrepen heb, definitief van de baan. Vergeet niet dat ook Open Vld in de meerderheid zit in Schaarbeek en lid is van de fractie die bevoegd is voor Stedenbouw. Aarzel niet om contact op te nemen met de bevoegde schepen, die inderdaad – daar ben ik het helemaal mee eens – strikt in de leer is en daar prat op gaat.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik denk dat de gemeente Schaarbeek vooral een windhaan is als het over Nederlandstalige projecten gaat. Dat is echt het geval. We zien dat bij de bouw van scholen en bij de investeringen die de Lijn wil doen aan het Noordstation. Zodra het om een Vlaams, Nederlandstalig project gaat, gaat burgemeester Bernard Clerfayt op de bagagedrager zitten en probeert hij alles af te remmen. Misschien doet hij dit niet persoonlijk, maar de gemeente doet het zeker. Groen kan daar niet tegen opwegen. Dat is alvast zonneklaar. Als het immers gaat over projecten die Groen zelf doet, zoals de heraanleg van straten, koester ik de stellige indruk dat deze partij totaal geen rekening houdt met de buurt en de buurtbewoners. Men kan op dit vlak dus nog een hele weg afleggen. Ik hoop dat de Schaarbeekse kiezers hun ogen eens opengaan over wat het beleid van Groen daar precies impliceert.

- *Het incident is gesloten.*

Impact van het uitblijven van het Brusseldecreet op de werking van de VGC

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Het Brusseldecreet is van doorslaggevend belang voor de toekomst van de VGC. We vernamen via de pers dat het Brusseldecreet, dat de Vlaamse middelen voor Brussel moest stroomlijnen en verhogen, er niet komt. De rechtse meerderheid in de Vlaamse Regering lijkt niet meer goed te werken. Blijkbaar blokkeerde vooral de N-VA uiteindelijk het dossier. Het nieuwe Brusseldecreet had nochtans het paradepaardje van Vlaams minister voor Brusselse aangelegenheden Sven Gatz moeten worden. Ik geloof dan ook dat hij er tot het einde toe voor heeft gevochten.

Dit lijkt me typisch voor de manier waarop de N-VA naar Brussel kijkt. Als het erop aankomt zit de partij niet zoveel in met Brussel. Het feit dat de Vlaamse hoofdstad geld misloopt, lijkt de N-VA niet te kunnen schelen. Bovendien wil de N-VA de discussie over de middelen vanuit de Vlaamse Gemeenschap aangrijpen om de greep van Vlaanderen op Brussel te versterken. Ik krijg toch steeds meer de indruk dat het de bedoeling is van Vlaanderen om de VGC onder voogdij te plaatsen. Vlaanderen is de baas. Wie niet luistert, krijgt geen geld. Op die manier wordt de essentiële autonomie van de VGC onderuitgehaald, terwijl precies deze autonomie cruciaal is om te doen wat we vandaag zo ongelooflijk goed doen: op een open, flexibele manier inspelen op de Brusselse realiteit en een aanbod bieden voor alle Brusselaars die het Nederlands een warm hart toedragen. Dit zijn er alvast bijzonder veel. Wij willen absoluut niet dat de VGC zich zou opsluiten in een eigen Vlaams gelijk en dat de N-VA erin zou slagen om haar eigen conflictmodel van Nederlandstaligen versus Franstaligen hier in Brussel te importeren.

Wat is de budgettaire impact van het uitblijven van het Brusseldecreet voor de VGC in de volgende jaren? We weten dat er een indexering van de dotatie was voorzien. Deze blijft nu uit. Het is ook onduidelijk wanneer de discussie nu opnieuw zal worden aangevat. Dit is een vertraging die ernstige budgettaire implicaties met zich meebrengt.

Komen door de mindere inkomsten een aantal voorziene projecten of investeringen in het gedrang? Welke zijn dat?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik stel vast dat, telkens wanneer er interessante, innovatieve toekomstprojecten vanuit onze hoofdstad worden opgestart, deze worden gefnuikt. In onze hoofdstad is er potentieel aanwezig. Of het nu om de Tienerschool uit Anderlecht, om de lerarenopleiding of om een initiatief van de VUB en de ULB gaat: dergelijke initiatieven worden stelselmatig gefnuikt. Als men wil vooruitgaan, wordt alles onmiddellijk in de kiem gesmoord. Ik vind dit alles bijzonder jammer voor een land als België en voor een hoofdstad als Brussel, waar we toch wel fier op mogen zijn en waar we dit soort proefprojecten moeten koesteren. Andere steden dromen ervan om deze constellatie, waar zoveel talen worden gesproken en waar er zoveel internationale tempels zijn, te hebben.

We willen dit soort initiatieven lanceren om van onze jongeren en ouderen meertalige burgers te maken, die nadien alle kansen op een fijn, gelukkig leven hebben en een leuke job kunnen vinden. Het is bijzonder jammer dat we dit alles in de kiem smoren.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Het is altijd opletten geblazen wanneer het *bashen* van een partij wordt verpakt als een vraag aan het College. Ook in dit geval is dit zo. Onze partijnaam wordt niet minder dan 4 keer gebruikt in deze vraag om uitleg. Dit gebeurt *nota bene* door een partij die niet eens onder haar eigen naam naar de kiezer wenst of durft te trekken.

Ik raad de vraagsteller aan om zich in de toekomst beter te informeren en conclusies te formuleren die gesteund zijn op de politieke spelregels. Deze spelregels houden in dat als er een politiek akkoord is tussen alle betrokken partijen, iedereen dat akkoord probeert uit te werken volgens de geest ervan.

Wat is de toestand? In 2015 werd binnen de Vlaamse Regering afgesproken dat de strategische doelstellingen van de dotatie aan de VGC in onderling overleg tussen de Vlaamse Regering en de VGC zouden worden vastgelegd. Indien de VGC geen akkoord zou vinden met de Vlaamse Regering of zich niet zou houden aan de afspraken inzake het gebruik van de financiële middelen die Vlaanderen overmaakt aan de VGC, dan zouden deze middelen mogelijk niet meer worden uitgekeerd. Dergelijke afspraken zijn essentieel om te vermijden dat het beleid van de Vlaamse Regering in Brussel en dat van de VGC niet op elkaar zou zijn afgestemd. Dat is gewoon goed bestuur. Bovendien is het ook logisch dat als middelen niet gebruikt worden waarvoor ze oorspronkelijk waren bedoeld, de uitkering onder druk komt te staan.

In diezelfde context werd ook een akkoord gesloten om de VGC, rekening houdend met de Brusselse specificiteit, een grotere vrijheid te verlenen voor de lokale invulling ervan in Brussel.

Nadien is hier nog bijgevoegd dat de jaarlijkse middelen in het decreet zelf worden opgenomen en niet langer in de jaarlijkse begroting. Dit zorgt alvast voor meer zekerheid en

stabiliteit. Verder bepaalde men dat de dotatie van de VGC jaarlijks met 3,5% zou stijgen en dat er een planlastvermindering zou komen voor de VGC. De Raad van State formuleerde echter recent de opmerking dat het dotatiesysteem niet toelaat dat er afspraken worden gemaakt over de invulling. Het is dan voor de politiek natuurlijk vrij gemakkelijk om dit op te lossen door de dotatie om te vormen tot subsidies. Doe dat, en het probleem is opgelost.

Maar dat kon blijkbaar niet voor Vlaams minister Sven Gatz. Dit is gewoon onbegrijpelijk, want voor de rest maakt die wijziging niets uit. Het speelt geen rol of het nu om een dotatie of een subsidie gaat. Blijkbaar opteerde Vlaams minister Sven Gatz ervoor om geen akkoord te sluiten en dus geen stijging van de middelen toe te kennen. Hij koos er veeleer voor om eerder gemaakte afspraken in te slikken. Het is dus Vlaams minister Sven Gatz die zijn kar heeft gekeerd. Hij heeft dit bovendien op een wijze gedaan die aangeeft dat de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen verder dreigt te worden uitgehold. Meer ga ik daar niet aan toevoegen.

De heer Paul Delva (CD&V): Ik wens hier nog 2 zaken aan toe te voegen. Vooreerst betreur ik uiteraard het uitblijven en afblazen van het decreet. Dit is noch voor Vlaanderen, noch voor de VGC een goede zaak. Ik pleit voor een grote mate van autonomie voor de VGC. De VGC moet de middelen waarover ze beschikt en de middelen die zij uit Vlaanderen krijgt, vrij kunnen besteden. Het algemene principe ‘wie betaalt, bepaalt’ kan ik niet onderschrijven. CD&V heeft als algemeen principe dat men vertrouwen geeft aan het middenveld. Hierbij wordt er vaak gewerkt met kaderovereenkomsten, waarbij middelen worden overgemaakt aan verenigingen. Men gaat er vanuit dat deze middelen goed worden aangewend. De VGC behoort natuurlijk niet tot het middenveld, maar hetzelfde principe mag hier worden toegepast.

Als ik naga wat de VGC de laatste jaren en decennia allemaal heeft verwezenlijkt en wat zij heeft gedaan met de verkregen middelen, dan denk ik dat dit wel in de lijn ligt van wat de Vlaamse Gemeenschap vooropstelt. Ik ben de mening dus toegedaan dat de VGC die mate van autonomie moet kunnen behouden. Ik ben daar een fervent voorstander van. ‘Wie betaalt, bepaalt’ mag even ter zijde worden gesteld.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: De heer Paul Delva heeft de vinger op de wonde gelegd. Het gaat hem over het feit of deze Raad enig beslissingsrecht kan hebben over middelen die haar worden toebedeeld door de Vlaamse Gemeenschap. De raadsleden hebben een volledig medezeggenschap en beslissingsrecht over de middelen die ons worden gegeven door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De middelen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden toegekend, zijn nog veel groter dan de dotatie die de VGC uit Vlaanderen ontvangt.

De essentiële vraag is of de VGC als instelling nuttig dan wel nodig is. Het debat is dus veel fundamenteler dan men denkt. We weten dat er verschillende concepten zijn in onze staatsindeling. Het concept dat de collega’s van de N-VA aanhangen is er eentje waarbij dit Gewest wordt bestuurd door beide Gemeenschappen, en niet door de eigen mensen van het gewest. De inspanning die hier wordt geleverd, is er een om te proberen daar naartoe te werken. Hiervoor moet men de medezeggenschap die men op lokaal vlak heeft, afbouwen en moet men de beslissingen laten nemen op het niveau van de gemeenschapsoverheden. Daar gaat het over. In dit geval is de essentiële vraag of men al dan niet meegaat in dat verhaal. Doet men dit voor 1 miljoentje of doet men dit niet?

Tijdens de vorige legislatuur werd een andere minister die toen de Brusselse aangelegenheden onder zijn bevoegdheid had door precies dezelfde mensen *gepusht* om die richting uit te gaan. Uiteindelijk hebben we toen beslist om dit niet te doen. Men heeft hieruit geleerd en het iets subtieler aangepakt. Van meet af aan hebben de Brusselaars en de Brusselaar in de Vlaamse Regering, de heer Sven Gatz, duidelijk gemaakt waar de fundamentele lijn lag. Deze fundamentele lijn wordt trouwens onderschreven door de Raad van State. Wat de Raad van State stelt, is niet zo maar een akkefietje. Dit is daarentegen zeer fundamenteel! Nog voor het debat begon, hebben we gesteld wat onze limieten waren. Dit maakte het debat, onder meer door de inbreng van de heer Karl Vanlouwe, die een voorstander is van dit soort concepten, bijzonder moeilijk. Men heeft toch geprobeerd om alles door te drukken. Daar gaat het over. Wij zijn het volkomen eens dat wij niet meewerken als men dit fundamenteel sleuteltje omdraait in de institutionele werking van ons land. Wij doen dit niet voor 1 miljoentje.

Overigens gebeurt dit alles met dotatieregelingen die lichtelijk anders zijn als we die bekijken vanuit het oogpunt van de dotaties die we ontvangen vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik heb hier nog een antwoord met veel cijfers liggen. We zijn echter bij het einde van de legislatuur aanbeland. Dat is ook het ogenblik om elkaar in alle rust en sereniteit de dingen uit te leggen zoals ze zijn. In samenspraak met de andere collegeleden en collega Sven Gatz, met wie we daar in perfecte verstandhouding en goed vertrouwen aan hebben gewerkt, hebben we gesteld dat de Raad van State onderschreef wat wij zeiden: “Tot hier en niet verder.”

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Wat ik niet begrijp in de logica van de N-VA, is dat zij uiteindelijk strenger willen zijn voor de VGC dan voor de gemeenten. En dan zegt collega Johan Van den Driessche hier dat een dotatie en een subsidie eigenlijk hetzelfde zijn. Gaan we van de dotatie aan de stad Antwerpen dan ook een subsidie maken? Aan een subsidie zijn voorwaarden gekoppeld. Daarin ligt ook de essentie van de reactie van de Raad van State.

Uiteindelijk ontvangen wij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nu 20.000.000 euro meer dan van de Vlaamse Gemeenschap, en dan nog zonder voorwaarden. Bovendien wordt dat bedrag wél geïndexeerd.

Het gedrag van de N-VA wordt ingegeven door een bevoogdende logica, waarin het uiteindelijk de Gemeenschappen zijn die hun wil komen opleggen in Brussel. Daar zullen wij ons tegen blijven verzetten. Ik ben blij dat wij in Open Vld een partner vinden in die strijd. Deze saga zal tijdens de volgende regeerperiode blijven bestaan. Als Brusselaar hoop ik dat de autonomie van de VGC ook de komende 5 jaar intact zal blijven.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Men is hier mooi rond het probleem gefietst. Er was een akkoord op niveau van de Vlaamse Regering. Dat heeft de collegevoorzitter ook niet ontkend. Er heeft ondertussen iemand zijn kar gekeerd, want in het ontwerp dat voorgelegd werd aan de Raad van State staat het principe van overleg. Het heeft niets te maken met bevoogding, maar wel degelijk met overleg. Het is logisch dat je overlegt en afspraken maakt over bevoegdheden. Bovendien bent u wel zeer selectief met wat u over de Raad van State zegt.

De Raad van State heeft in zijn wetgevend advies over de VGC duidelijk gesteld: “het is een ondergeschikt bestuur van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel voor wat de middelen betreft die uit Vlaanderen komen”. Hij heeft tevens gezegd dat het geen wetgevende vergadering, maar een regelgevend orgaan is dat aan het bestuurlijk toezicht is onderworpen. Ik kan

aannemen dat u het daar niet mee eens bent, maar dan moet de Grondwet worden gewijzigd. Vlaams minister Sven Gatz heeft zijn kar gekeerd. Hij had eerst zijn akkoord gegeven in de Vlaamse Regering. Daardoor wordt de VGC nu financieel benadeeld.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: De Raad van State heeft effectief gezegd dat het niet kan.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Omdat het een dotatie betreft. Maak er een subsidie van!

- *Het incident is gesloten.*

Een tweetalige middelbare school in Brussel

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Eind maart lanceerden de rectoren van de VUB en de ULB een oproep voor een meertalige school in Brussel. De rectoren argumenteerden dat dit enkel bestaat in dure, ontoegankelijke Europese scholen en ze vrezen dat we zo een soort elite creëren.

Wat specifiek is aan meertalige scholen is dat die de talen als gelijkwaardig beschouwen. Dat is het verschil met een immersieschool, waar slechts enkele vakken in een andere landstaal worden gegeven, maar de voertaal nog steeds 1 taal is. Beide universiteiten geven aan dat ze deze scholen wetenschappelijk willen begeleiden en verder onderzoek naar meertaligheid willen voeren, zodat er een goed taaltraject kan worden uitgedacht.

De stad Brussel en de gemeente Elsene waren onmiddellijk enthousiast, maar ik vind dat de VGC een rol zou moeten spelen in het tot stand brengen van een aantal Brusselse projecten voor meertalig onderwijs. Ik ben voorstander van meertalig onderwijs. Een meertalige stad verdient meertalig onderwijs. Meertaligheid opent heel wat deuren in een multiculturele stad als Brussel, stimuleert ontmoeting en versterkt zo het stedelijke weefsel. Mensen die meerdere talen spreken, vinden veel gemakkelijker een job. Ik vind dat de tijd rijp is om in Brussel enkele proefprojecten op te starten.

Wat is de mening van de collegevoorzitter over meertalig onderwijs? Wat zijn volgens hem de voordelen en de risico's?

Heeft hij zicht op alle financiële en juridische drempels voor de oprichting van een dergelijke school? Wat zijn volgens hem de mogelijke oplossingen voor deze drempels?

Op welke manier kan de VGC meertalige scholen ondersteunen?

U hoort het, ik heb nog heel wat dromen voor de toekomst van de VGC. Ik hoop jullie werk vanuit een ander gremium verder te mogen opvolgen en hoop ook daar een groot pleitbezorger te worden van dit soort projecten door de Vlaamse minister van Onderwijs daar rechtstreeks over te interpelleren.

Ik wil jullie bedanken voor de samenwerking. Zoals het hoort waren de discussies soms spitant. Het is voor mij een interessante en leerrijke ervaring geweest. Ik wens jullie allen veel succes in jullie verdere carrière. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Hannelore Goeman, u weet dat Brusselse verkozenen in het Vlaams Parlement altijd welkom zijn in onze Raad en over bepaalde onderwerpen zelfs het woord mogen voeren.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik wil vooreerst mevrouw Hannelore Goeman bedanken voor de fijne samenwerking. Een goede zaak aan de oefening die we op 26 mei 2019 moeten ondergaan, is dat we met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid een sterke vrouwelijke ploeg zullen krijgen in het Vlaams Parlement. Een vrouwelijk lid van onze partij verlaat ons namelijk ook. Uit de vele discussies die we hier al hebben gevoerd, zult u hebben begrepen dat het niet slecht is om met enig vuur en kennis vanuit deze Raad in het Vlaams Parlement de goede boodschap te verkondigen.

De noodzaak aan terreinkennis is vandaag nog maar eens gebleken. Bij gebrek aan die kennis worden er soms beslissingen genomen die niet altijd even oordeelkundig zijn als we zouden mogen verwachten. Ik wens de dames dan ook veel succes.

De voorzitter: Misschien moeten we de nieuwe voorzitter van het Vlaams Parlement al waarschuwen?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Hopelijk blijft die even rustig als de man die er nu vertrekt.

We hebben het in deze Raad al vaak over meertalig onderwijs gehad. Daarbij kwamen vaak dezelfde elementen terug, zoals het belang van het Nederlands in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, de nood aan een goede kennis van de beide landstalen en van het Engels, het belang van het Frans voor de Nederlandstalige kinderen in ons onderwijs, het belang van de thuistaal en het belang van de juiste pedagogiek op de juiste leeftijd en van het werken op maat. Deze elementen vormen de basis van een interessant debat en nodigen beleidsmakers uit om bedachtzaam te werken aan de ontwikkeling van meertalig onderwijs.

Het zal u niet verbazen dat ik zelf een voorstander ben van twee- en meertalig onderwijs. Inhoudelijk heeft de VGC via de werking van het Onderwijscentrum Brussel reeds een lange traditie op het vlak van het ondersteunen van meertalig opgroeien binnen het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. En met de tweetalige lerarenopleiding wil de VGC, samen met 2 hogescholen, tweetaligheid in de klas mogelijk maken door meer tweetalige leerkrachten voor de klas te krijgen.

We moeten echter ook duidelijkheid scheppen in het debat, dat soms alle richtingen uitgaat. Wat willen we precies voor onze leerlingen en welke gevolgen heeft de richting die we willen inslaan?

In opdracht van Perspective.brussels onderzocht het Brussels Studies Institute (BSI) de mogelijkheden om een tweetalige school op te richten. Dat heeft deze week de pers gehaald. Op woensdag 23 januari 2019 is deze studie al vermeld in de commissie Onderwijs.

De studie heeft de verdienste dat ze enkele mogelijke sporen voor juridische oplossingen heeft aangereikt. Ze brengt vele nieuwe, soms gedurfde elementen in het debat, wat misschien wel een paar heilige of stoffige huisjes in ons onderwijslandschap kan omgooien. Er blijven echter nog vele onbeantwoorde vragen. Nu liggen de verschillende scenario's op tafel. Het is

aan de volgende beleidsploegen om hier effectief mee aan de slag te gaan en te bekijken welke constructie het beste werkt. Pas daarna kunnen de financiële consequenties geanalyseerd worden.

Men reikt een aantal pistes aan om tot een nieuwe vorm van overheidsaansturing van het onderwijs te komen, dat dus tweetalig zou zijn. Eén aspect dat steeds terugkomt is de wetgeving. De taalwet in bestuurszaken stelt zeer specifiek dat onderwijs ofwel in het Nederlands, ofwel in het Frans wordt aangeboden. Men heeft dus de keuze tussen Nederlands of Frans. Is dat dan onderwijs waar beide talen worden gebruikt? Dat is voer voor discussie. Al het overige lijkt mij overbrugbaar. Men kan via de gemeente, de GGC of de federale overheid werken. Het Gewest wordt soms vermeld, maar ik denk dat dit geen piste is. Het Gewest is namelijk bevoegd voor plaatsgebonden materies. Voor een gemeenschapsmaterie moet je binnen het domein van de GGC blijven.

Inzake financiering zou dit weinig problemen mogen opleveren. Wij weten dat de middelen voor onderwijs worden toebedeeld volgens de leerlingenaantallen en vanuit de federale overheid. Die komen van de BTW-opbrengsten. Mochten we over een overheid beschikken die tweetalig onderwijs organiseert, het wettelijk kader schept en de programma's maakt om volwaardige internationaal erkende diploma's af te leveren, dan zou dat moeten lukken. Het zou wel een hele klus zijn.

Een andere mogelijkheid is om binnen de bestaande wetgeving samenwerkingsverbanden te creëren, zoals we nu hebben gedaan met de tweetalige lerarenopleiding en zoals we zullen proberen met enkele middelbare scholen.

Het belangrijkste dat we ons in dit debat moeten afvragen is wat de doelstelling is. Het gaat niet om het oprichten van een instelling. Dat is namelijk het middel. De doelstelling is dat achttienjarigen aan het einde van hun leerplicht zowel Nederlands, Frans als Engels spreken. Als ze dat kunnen, dan kunnen ze meteen aan de slag. Je kunt in Brussel iedereen aan het werk helpen. We importeren 500.000 ‘gastarbeiders’ per dag uit Vlaanderen en Wallonië. We kunnen de Brusselaars aan werk helpen als zij kunnen wat die ‘gastarbeiders’ doen: Nederlands, Frans en Engels spreken, of toch minstens Nederlands en Frans.

Dat is dus de doelstelling. Hoe men die bereikt, is mij om het even. Alle middelen zijn goed. Waar ik wel heilig van overtuigd ben, is dat er niet 1 zaligmakend, uniek pedagogisch concept bestaat. Mocht dat bestaan, dan kenden we het al lang en werd het in de hele wereld toegepast. De slagkracht van pedagogische concepten is afhankelijk van diegenen voor wie ze zijn bestemd. Niet iedereen is gediend met hetzelfde pedagogische concept, dus moet er in het pedagogisch aanbod diversiteit zijn. We moeten er voor zorgen dat die diversiteit hier ook bestaat. Ik denk dat een groot deel van de Brusselse jeugd belang heeft bij een dergelijk aanbod, dus moeten we daarvoor proberen te gaan. Niet alleen dat aanbod moet er zijn, want verschillende mensen hebben belang bij het klassieke model.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Ik ga die studies met veel aandacht lezen. Ik ben al blij te horen dat er een aantal juridische pistes zijn. Over de essentie zijn we het duidelijk eens. Ik deel uw analyse volledig. Deze stad heeft nood aan meertalig onderwijs. Ik hoop dat daar in de volgende legislatuur concrete stappen rond worden gezet, maar het mag inderdaad niet alleen meertalig onderwijs zijn. Dat is 1 type onderwijs waarbij een bepaald type leerlingen in onze stad absoluut belang heeft. Dat sluit natuurlijk niet uit dat we daarnaast nog Franstalige en Nederlandstalige scholen hebben met verschillende pedagogische projecten. Ik

denk echt dat meertalige scholen een meerwaarde zouden betekenen voor het Brusselse aanbod. Ik hoop oprecht dat ze er binnenkort komen.

- *Het incident is gesloten.*

De opvolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Suriname

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Op 27 april 2017 werd tijdens het bezoek aan Suriname een Memorandum van Overeenkomst afgesloten tussen de Surinaamse minister van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur enerzijds en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) anderzijds. Centraal in deze overeenkomst staat de gelijkaardige onderwijssituatie waarin Nederlandstalig onderwijs wordt gegeven aan een multiculturele en meertalige bevolking. Via dit memorandum gaan Suriname en de VGC goede praktijken uitwisselen inzake onderwijs en cultuur.

In de plenaire vergadering van deze Raad van 20 april 2018 gaf de collegevoorzitter naar aanleiding van mijn actualiteitsvraag betreffende de samenwerking tussen Suriname en de VGC een stand van zaken. De N-VA was toen verheugd te horen dat er in maart 2018 meer dan 10.000 boeken en speldozen per schip vertrokken naar Suriname, en dat de VGC zo'n 315 computers heeft verzonden. Hij gaf ook aan dat hij de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelings-samenwerking en technische Bijstand (VVOB) had gevraagd om nauw samen te werken omwille van hun grote terreinervaring in Suriname. Met betrekking tot de betrokkenheid van de Nederlandse Taalunie in dat verband, verklaarde de collegevoorzitter dat hij een verkennend overleg met hen had en dat hij in een latere fase ging bekijken welke rol zij zou kunnen opnemen in de ontwikkelde acties.

Ten slotte gaf de collegevoorzitter aan dat de Brusselse hogescholen Odisee en Erasmus, de Vrije Universiteit Brussel, het Onderwijscentrum Brussel en de VVOB een concreet plan aan het uitwerken waren waarbij ook de mogelijke Surinaamse stakeholders in kaart werden gebracht. Hij verklaarde dat dit samenwerkingsplan zich in een laatste fase bevond en dat er na het finaliseren van de krijtlijnen een gesprek zou plaatsvinden met het ministerie van Onderwijs van Suriname en de Surinaamse onderwijspartners. Pas daarna ging volgens de collegevoorzitter duidelijk worden welke de mogelijke implicaties op de begroting waren.

Werd de Taalunie uiteindelijk betrokken in dat verband? Welke rol speelt de Taalunie en bij welke acties is zij betrokken?

Werd het plan van samenwerking tussen de VGC en Suriname gefinaliseerd? Welke Surinaamse stakeholders werden in kaart gebracht? Hoe verliep het gesprek tussen de VGC en het Surinaamse ministerie van Onderwijs?

Collegelid Bianca Debaets zou een convenant met betrekking tot de samenwerking hebben ondertekend. Kan de collegevoorzitter dat toelichten?

Wegens persoonlijke omstandigheden is dit mijn laatste betoog in deze Raad. Ik heb 6 jaar geleden de stap gezet naar 'de politiek'. Voor mij was de belangrijkste motivatie de band

tussen Brussel en de rest van Vlaanderen. Collega Paul Delva heeft daarnet verwezen naar het feit dat Vlaanderen inderdaad Brussel niet kan aansturen. Dat is juist, niet zo evident en eigenlijk ook niet zo normaal. Daarom moeten we met de nodige behoedzaamheid omgaan met die relatie. We moeten ons ervoor hoeden haar niet verder af te bouwen. Er is immers ook zoiets als een politieke realiteit. Een instelling die politiek wordt gecreëerd zal zichzelf nooit afschaffen en er alles aan doen om te overleven. Dat heb je ook met politieke en financiële engagementen. Blanco cheques worden niet blijvend gegeven. Ik heb het niet enkel over het financiële, maar ook over het inhoudelijke.

Wij, als Vlaamse Gemeenschap, spelen hier in Brussel een belangrijke rol en leveren een belangrijke toegevoegde waarde. Niet alleen financieel, maar ook op het vlak van stadsontwikkeling.

Ik vond de voorbije jaren een heel interessante en leerrijke ervaring, ook op intellectueel vlak. Ik wil iedereen bedanken voor de samenwerking de afgelopen jaren, ook in soms moeilijke omstandigheden. Ik wil u allemaal veel geluk toewensen, en veel succes in alles wat u gaat ondernemen. Zelfs in de campagne. Misschien moeten de andere partijen daarin niet overdrijven.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat zeggen alleen diegenen die zelf weinig campagne voeren!

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Voilà. U heeft gelijk. Veel succes met de toekomst van deze Raad. *(Applaus)*

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Collega Johan Van den Driessche, we gaan u missen. Zeker voor de pittige woordenwisselingen die we hier de voorbije 5 jaren hebben kunnen voeren. Zelfs in uw laatste betoog zijn er van die dingetjes waarvan ik zeg: “Oei! Pas op!”
Zoals de opmerking dat instellingen niet de neiging hebben om zichzelf af te schaffen. Ik weet dat niet. Ik heb in instellingen gezeten die ik mee heb helpen opdoeken.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Ik doelde op de Senaat.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Bijvoorbeeld, het zou kunnen. *(Gelach)*

Ik ben wel op mijn hoede als men dat zo ziet. Net zoals het gebruik van termen als ‘wie betaalt, bepaalt’ en ‘blanco cheques’. Ik ben al veel jaren belast met begroting, op diverse niveaus in het land. Een van de redenen waarom men mij dat laat doen is omdat ik die bevoegdheid nooit gebruik om mijn idee door te duwen. Ik zit aan de kassa, maar ik gebruik de verdeling niet in functie van mijn eigen voorkeuren. Ik doe dat in functie van de bestaande politieke consensus, al vind ik dat het soms niet heel oordeelkundig of terecht is. Het enige waar ik voor moet zorgen is dat het plaatje op het einde van de rit klopt. Het is raar, dat een liberaal u dat zegt. Dat is iets wat altijd wringt. Ik zeg niet: “Het is omdat ik u geld geef, dat u het zo moet doen.”

Daarmee is het gezegd. Ik wens u in uw toekomstige leven veel plezier. Ik hoop u nog meermaals te ontmoeten. Hier verliep het soms op het scherp van de snee. Maar zodra wij uit die context kwamen en elkaar op andere plaatsen ontmoetten, bleek dat het best aangenaam en plezant kon zijn. Binnen enkele jaren zullen we met plezier terugkijken op de pittige

discussies die we hier hebben gevoerd. Ik neem mij voor om – als de tijd ervoor gekomen is – een oudstrijdersbond op te richten. Ik zal u dan zeker uitnodigen.

Zoals reeds aangehaald in de plenaire vergadering van 20 april 2018 is het de bedoeling dat de krijtlijnen van het samenwerkingsplan tussen de VGC en het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur van Suriname en de Surinaamse onderwijspartners wordt vertaald in concrete acties. Het verkennend overleg met de Nederlandse Taalunie kwam tijdens die plenaire vergadering eveneens aan bod. Daarbij werd toegelicht dat dit in een latere fase met hen wordt bekeken, en dat wordt bekeken welke rol zij kunnen opnemen in deze acties.

In 2018 vond er in Suriname echter een ministerwissel plaats. Huidig minister, mevrouw Lilian Ferrier, volgde de heer Robert Peneux op. Hij was de minister waarmee het initiële samenwerkingsverband werd afgesloten. *Pour la petite histoire*: Robert Peneux heeft mij eergisteren nog een sms gestuurd met vermelding van een artikel waaruit bleek dat de studenten van Suriname zijn terugkomst aan het hoofd van het ministerie wensen. Het verloopt daar een beetje moeilijk met de vakbonden. Wie daar is geweest, begrijpt dat beter.

Zoals bij elke nieuwe aanstelling, moet mevrouw Lilian Ferrier zich inwerken in haar rol als minister bevoegd voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Zij moet in eerste instantie vertrouwd geraken met de lopende dossiers.

Op 7 december 2018 ontmoette ik haar in Brussel tijdens een werkbezoek. In het kader daarvan bracht de Surinaamse minister een bezoek aan het OCB. Dit was vooral een kennismaking met de werking van het OCB als ondersteunings- en expertisecentrum. Het is daar ook gegaan zoals het vaak gaat met dat soort wissels: je moet herbeginnen. De stafleden zijn ook allemaal veranderd. Je moet alles opnieuw uitleggen.

Suriname kent, net zoals Brussel, een sterke aanwezigheid van verschillende culturen en taalachtergronden. Talentvolle kinderen volgen er het Nederlandstalig onderwijs. De minister maakte kennis met de visie en de aanpak van het OCB inzake ondersteuning en professionalisering van de schoolteams. Als ontwikkelingspsychologe onderkent minister Lilian Ferrier eveneens het belang van ouderbetrokkenheid. Zij wil inzetten op het onderwijsondersteunend gedrag van de ouder in de thuissituatie. Als ontwikkelings-psychologe geniet zij vooral in het Engelstalig gebied heel wat belangstelling.

Minister Lilian Ferrier gaf tijdens ons onderhoud aan dat zij de tijd wil nemen om eigen onderwijsondersteunende structuren uit te bouwen in het Surinaamse onderwijslandschap. In dat kader vond er in februari 2019 een bezoek plaats aan Brussel van de Surinaamse medewerkers van het *Basic Education Improvement Project* van de VUB. Ze kregen in het OCB uitleg over de wijze waarop de onderwijsvernieuwingen in scholen kunnen worden geïmplementeerd.

Wat uw laatste vraag betreft, gaat het om de 2de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het district Paramaribo, die collegelid Bianca Debaets vanuit haar gewestelijke bevoegdheid voor Ontwikkelingssamenwerking in juli 2018 heeft ondertekend. De overeenkomst voorziet in 10 thema's voor een toekomstige samenwerking, zoals de stedelijke ontwikkeling en de uitdagingen van de verstedelijking, duurzame en inclusieve ecologische ontwikkeling, *smart cities*, strijden tegen de opwarming van de aarde, het ondersteunen van de lokale gemeenschappen in het aanpassen en het weerbaar maken

tegen de klimaatsverandering en de sociale inclusie van kwetsbare jongeren in armere buurten.

De overeenkomst voorziet in verschillende samenwerkingsmodellen zoals een uitwisseling van informatie en knowhow op het vlak van techniek, technologie en administratie, het bevorderen van de samenwerking tussen verenigingen en bedrijven, het bevorderen van gemeenschappelijke ontwikkelingsprojecten en de wederzijdse bevordering van deelname van beide partijen aan internationale netwerken die zich focussen op gemeenschappelijke kwesties. Dit voorjaar bereidt Brussels International daarom een ambtelijke missie naar Paramaribo voor.

Zoals u weet, bereiden we dit samen voor met de Taalunie, waarin 2 partners zetelen. De Nederlandse partner lijkt hier naar mijn gevoel geen spoed achter te willen zetten.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): De Nederlanders zijn inderdaad terughoudend en staan wat op de rem. Dat mag ons echter niet tegenhouden. Misschien zijn er aan Vlaamse kant wel mensen bereid om Suriname, dat toch afgelegen ligt en met verschillende omringende culturen te maken krijgt, steun te bieden. We weten dat de Nederlanders wat dwarsliggen, maar dat mag er ons niet van weerhouden. Ik wist van dat gewestelijke akkoord niets af. Dat is goed nieuws. Ik hoop dat dit positief evolueert. Ik hoop dat Suriname in het volgende regeerakkoord zal worden opgenomen.

Wat de blanco cheques betreft, moeten we niet de confrontatie aangaan, maar samenwerken. Het gaat hier toch om iets anders dan een vzw die we subsidies geven en zeggen dat ze wat aan sportwerking moeten doen.

De Vlaamse Regering en het College dragen hier een politieke verantwoordelijkheid. Het is logisch dat er afspraken worden gemaakt en er geen confrontatie wordt aangegaan waarbij we geld ontvangen en zelf wel zullen beslissen wat ermee te doen. In praktijk blijft dat immers niet duren. Die boodschap wou ik nog even meegeven.

- *Het incident is gesloten.*

Het plaatsgebrek in het Nederlandstalig onderwijs

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het aantal kinderen dat ingeschreven wordt in het Nederlandstalig basisonderwijs maar voor wie niet meteen een plaats beschikbaar is, blijft stijgen. Zo blijkt.

Het aantal aanmeldingen in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs steeg met 2%, laat het LOP weten, al werd de capaciteit het afgelopen jaar met 3% verhoogd. Een procentuele daling dus van het tekort, maar in absolute cijfers groeit het tekort. Voor 3.446 kinderen is er geen plaats. Vorig jaar waren dat er 3.300 op een totaal aantal van zowat 6.300 aanmeldingen. Opvallend is ook dat er meer kinderen zijn voor wie nog geen plaats van voorkeur is gevonden, 3.446, dan kinderen die volgend jaar wel terechtkunnen in 1 van de scholen die hun ouders kozen, 2.968.

Uiteindelijk bleven er voor het lopende schooljaar 172 kinderen over voor wie geen enkele plaats was op school, ondanks het feit dat de ouders de inschrijvingsprocedure correct hebben

gevolgd. ‘Een plaats voor ieder kind’ lijkt een loze slogan te zijn in Brussel. Daarnaast is er ook nog een groep van 122 kinderen die men niet kon bereiken en van wie men niet weet of ze een school hebben gevonden.

Vermits nu duidelijk blijkt dat alleen maar een capaciteitsuitbreiding onvoldoende is, is de vraag wat u gaat ondernemen om tot een absoluut voorrangsbeleid voor Nederlandstalige leerlingen te komen? Men morrelt wel wat in de marge aan de percentages, maar uiteindelijk blijkt dat het onvoldoende is. Zelfs met een verhoging van 65% zullen we opnieuw tot de conclusie moeten komen dat het niet lukt.

Hoeveel van de zowat 3.500 leerlingen die geen plaats hebben, zijn Nederlandstalig? Het is niet de eerste keer dat ik dit vraag. In het verleden was daarover niet altijd informatie beschikbaar. Ik hoop dat dit nu wel lukt. Hoeveel van de 172 leerlingen die voor het lopende schooljaar geen school vonden, zijn Nederlandstalig? Hoeveel leerlingen van buiten Brussel zijn ingeschreven in de Vlaams-Brusselse scholen?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: De aanmeldings- en inschrijvingsprocedure voor het schooljaar 2019-2020 is vandaag nog volop aan de gang. De ouders van de kinderen die een school kregen toegewezen, hadden tot begin april 2019 de tijd om de inschrijving effectief te doen. Nu volgen het aanspreken van de wachtlijsten en de zogenaamde carrousels, goed voor een derde van de aanmeldingen. Daarbij vallen plaatsen opnieuw open als reeds ingeschreven leerlingen van school veranderen.

Het LOP basisonderwijs Brussel deelde nog een aantal andere gegevens voor het schooljaar 2019-2020 mee. Voor de 3.896 vrije plaatsen, dit wil zeggen na de inschrijving van de leerlingen die al op school zitten en van de broers en zussen en van de kinderen van personeel, werden 6.414 kinderen aangemeld. Van de aangemelde kinderen voldoen er 1.685 (26%) aan het voorrangscriterium thuistaal Nederlands (TN) of een van beide ouders is het Nederlands machtig op niveau B2.

Dat maakt dat er in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, in zijn totaliteit, meer dan voldoende plaats is voor kinderen uit de voorrangsgroep TN, die samen slechts 43% van de vrije plaatsen zouden innemen. Dat betekent dat voor kinderen met NTN (niet thuistaal Nederlands) 57% plaats is. Het is vooral de schoolkeuze van ouders die maakt dat er in sommige scholen geen plaats meer is voor de voorrangsgroep TN. Dat is het echte probleem. Er bestaat een misverstand bij de bevolking dat we met z’n allen moeten counteren. Er is geen Nederlandstalige school in Brussel die geen kwaliteitsvol onderwijs biedt. Al onze scholen zijn van topklasse. Dat sommige scholen beter resoneren dan andere, biedt zeker geen garantie en blijkt niet altijd de juiste keuze. Ik beveel ouders altijd aan hun kinderen naar een school in de buurt te sturen. De kinderen kunnen dan te voet naar school en leren omgaan en samenleven met de kinderen uit de buurt.

In scholen moet men naast kennis ook sociale vaardigheden aanleren. Sociale vaardigheden worden het best binnen een vriendengroep opgedaan.

In ieder geval bleek bij de initiële toewijzing binnen de procedure van het schooljaar 2019-2020 dat van de 6.414 aangemelde kinderen, 2.968 kinderen een school kregen toegewezen en 3.446 kinderen geen school kregen toegewezen. Van die laatste groep had 12%, 427 kinderen, het voorrangskenmerk TN of thuistaal Nederlands. Er was dus plaats genoeg, maar door de focus op sommige scholen zijn er van de 3.446 kinderen 400 die geen gebruik kunnen maken

van hun voorrang omdat de voorrang is volgelopen. De vraag rijst dan of er soms geen opzet mee gemoeid is. De marketingstrategie van sommige scholen bestaat precies daarin. Of de kinderen daarmee zijn gediend, is een andere vraag.

In het hele inschrijvingsbeleid in het secundair onderwijs waar de voorrangsregeling nog wat wordt opgetrokken, krijgen we een ander fenomeen. Daardoor worden nog meer kinderen vanuit de Rand aangetrokken, wat het weer moeilijker maakt voor de kinderen in Brussel. In Vlaanderen begrijpt men dat gewoonweg niet. Het is geen kwade wil.

Wat de effectieve inschrijving van kinderen met het voorrangscriterium TN betreft, leert ons de jaarlijkse uitwisseling van Discimus met Ciel van de Franse Gemeenschap, voor de vorige procedure en voor het schooljaar 2018-2019, het volgende: 3.302 kinderen kregen initieel geen school toegewezen. Daarvan geraakte 70% of 2.311 kinderen toch ingeschreven in het Nederlandstalig onderwijs en 22% in het Franstalig onderwijs. Van de niet-ingeschrevenen mag je niet vergeten dat er een heleboel thuis het Frans als voertaal hebben, al wilden de kinderen liever naar het Nederlandstalig onderwijs.

Vijf procent of 172 kinderen, allen jonger dan de leerplichtleeftijd, raakte niet ingeschreven. Daarvan zijn 0% of 0 kinderen TN niet-GOK; 5% of 8 kinderen TN GOK; 64% of 110 kinderen niet-TN en niet-GOK - zij zouden perfect naar het Franstalig onderwijs kunnen- en 31% of 54 kinderen niet-TN en GOK. Daarvan vallen er ook nog uit de boot. Ook daar zijn er meer aanmeldingen dan plaatsen. Dus moeten we scholen bouwen.

De resterende 3% kinderen die initieel geen school kregen toegewezen, volgden privéonderwijs, niet-gemeenschapsonderwijs (zoals EU-scholen) of onderwijs in het buitenland. In sommige gevallen kon men de ouders niet meer bereiken, want in deze stad wordt er nu eenmaal snel en veel verhuisd.

Wanneer we kijken naar de woonplaats van de ingeschreven kinderen in het Nederlandstalig basisonderwijs voor het schooljaar 2017-2018, dan zien we dat 10,5% of 3.289 kinderen afkomstig zijn van buiten Brussel. Dat betekent dat we plaats genoeg hebben als we geen rekening houden met de kinderen van buiten Brussel. Zo ver gaan we natuurlijk niet, maar het geeft wel aan dat het compleet idioot is om te blijven redeneren in functie van onze kleine administratieve grenzen. De scholen van de Brusselse Rand weten weinig over wat wij doen aan meertaligheid en aan de opvang van anderstaligen. Zij kennen het OCB niet en promoten die werking niet.

Vergeet ook niet dat het probleem alleen maar uitdijt. In de Rand ontdekt men nu waar wij al 15 jaar mee bezig zijn. En het stopt niet, want het gaat om demografische evoluties die geen enkele politieke overheid kan controleren. En gelukkig maar. Kijk maar naar China. Daar heeft men het geprobeerd, maar is het niet gelukt.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik stel vast dat we er ondanks de capaciteitsuitbreiding – ik zie de collegevoorzitter regelmatig nieuwe scholen openen – niet in slagen om het tekort terug te dringen. Integendeel, in absolute cijfers wordt het zelfs nog iets groter.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat tekort zal groot blijven, hoe hard we ons best ook doen. Het is allemaal een kwestie van vraag en aanbod. Dat aanbod neemt weliswaar voortdurend toe, maar de vraag wordt ook beantwoord met een ander product, namelijk het

Franstalig onderwijs. Maar de mensen die dat product kopen, willen eigenlijk liever het mijne. Hoe meer plaats ik bijmaak, hoe meer mensen er overstappen.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De conclusie is dus: scholen bouwen is goed, maar het zal het probleem niet oplossen. Als we dus willen vermijden dat Nederlandstalige kinderen niet terechtkunnen in de school van hun keuze – en dat niet mogen – , moeten we naar een voorrangsregime van 100% gaan.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dan krijg je natuurlijk een paar scholen met alleen Nederlandstaligen, en een paar waar alle anderen zitten. Is dat beter? Ik vind van niet.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Maar als de mensen daarvoor nu eenmaal kiezen…

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Keuzevrijheid moet er inderdaad zijn. Nu zijn er toch al scholen met een voorrang tot 65%, want dat zal er nu eenmaal gebeuren in de scholen waar iedereen naartoe wil. Maar daar moet wel een nuance bij gemaakt worden. Het is niet omdat het Nederlands als thuistaal wordt aangegeven, dat het Nederlands effectief ook de thuistaal is. De kennis van het Nederlands zal in die scholen natuurlijk groter zijn dan in de andere. Is dat een probleem? Als de leerkrachten goed werk blijven leveren, zoals nu, hoeft dat geen probleem te zijn. Wat is onze finaliteit? De 3 talen beheersen op het einde. In de scholen waar men groepeert, zal men die kennen. Maar in de andere ook.

We waren gisteren nog op bezoek in COOVI, bij jongeren van 13 en iets ouder. Fantastische ervaring! Ik besef natuurlijk dat vooral de goede leerlingen zich op zulke evenementen tonen. Maar toch ben ik echt trots op het werk dat er in die scholen geleverd wordt. Mensen als Vincent Kompany en Romelu Lukaku zijn dus echt geen uitzonderingen.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA): Dat is natuurlijk al een andere generatie. Sindsdien is er in Brussel toch een en ander veranderd.

- *Het incident is gesloten.*

De verplichte aanwezigheid van leerlingen op klimaatbetogingen

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Een aantal scholen verplichtte hun leerlingen om deel te nemen aan de – ondertussen tanende – klimaatbetogingen. Daarvoor krijgen ze gek genoeg de steun van de Vlaamse onderwijskoepel GO!. Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits staat deze politieke instrumentalisering van onze leerlingen toe en denkt dus dat het goed is om, net zoals in een aantal dictaturen, kinderen verplicht te laten opdraven voor een ideologische agenda.

Er zijn blijkbaar geen grenzen meer aan wat toelaatbaar is om onze kinderen in te zetten voor politieke doeleinden. Nadat lagere schoolkinderen door onderwijspersoneel in klasverband meegenomen werden naar de lokale klimaatbetoging, en er zelfs kleuters werden gemobiliseerd in de klimaatmarsen, gaat men nu nog een stap verder.

Dat alles doet denken aan de kinderen die meegesleurd worden om met Belgische vlaggetjes te zwaaien wanneer de koning langskomt. Meestal zijn zij dan het enige publiek.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Heeft collega Dominiek Lootens-Stael al gezien wat er gebeurt tijdens de Ronde van Vlaanderen? Kinderen zijn natuurlijk de eerste die de vlaggetjes aanpakken.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Er is toch wel een verschil, want hier worden kinderen verplicht om deel te nemen, vaak tegen de wil van de ouders in. Leerkrachten en directie mogen best een politieke mening hebben, maar ze houden die binnen de schoolmuren beter voor zich. Dat ze hun positie misbruiken om kinderen te mobiliseren voor een politiek geïnspireerde mars, waar ook steevast communistische politici van PvdA en Groen aanwezig zijn, is meer dan een brug te ver.

Vlaams minister Hilde Crevits laat de verplichte deelname toe met als drogreden dat de verplichte deelname als buitenschoolse activiteit toegelaten zou zijn indien het geen politieke manifestatie betreft. Nochtans is er helemaal geen sprake van een politiek neutraal initiatief, integendeel. Zo was 1 van de Beverse initiatiefnemers, Stijn Damen, adjunct-directeur van de Sint-Maarten Campus in Beveren, kandidaat op de lijst van Groen-sp.a bij de voorbije gemeenteraadsverkiezingen. Vele ouders zijn hier terecht bijzonder misnoegd over.

Ik zou hier nog de volledige organisatie achter de klimaatmarsen kunnen ontrafelen. Dan komt men steevast terecht bij mensen uit PvdA en Groen. Van politieke neutraliteit is er in dit verhaal dus geen sprake. Misschien zijn mijn vragen achterhaald omdat de zaak stilaan uitgedoofd is, maar ik wil toch graag weten hoe het College daarop heeft ingespeeld.

Waren er Vlaams-Brusselse scholen waar deelname verplicht was? Was de collegevoorzitter op de hoogte, en wat was het standpunt van het College?

Wat heeft de collegevoorzitter ondernomen om ervoor te zorgen dat leerlingen die terecht morele bezwaren hadden en weigerden deel te nemen aan deze georkestreerde betogingen, niet gestraft werden voor hun afwezigheid? Leerlingen die eerder wel onwettig afwezig bleven voor deelname aan de klimaatbetogingen werden vaak ook niet gestraft.

Er is het voorbeeld van een school in het Leuvense waar kinderen aanvankelijk niet verplicht werden om deel te nemen. Wie niet meeging moest onkruid wieden op de speelplaats. Ik hoop dat zulke taferelen zich in Brussel niet hebben voorgedaan. Werd in de ‘deelnemende’ scholen opvang ingericht voor leerlingen die niet wensten deel te nemen aan deze politieke mars?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Hoe scholen omgaan met klimaatbetogingen is zeer verschillend van aard en valt onder hun autonomie. Scholen kunnen en mogen een gezamenlijke klimaatklasuitstap organiseren. De school heeft die vrijheid. Dan gaat het niet om spijbelen, maar om een door de school georganiseerde activiteit, zoals de scholen veel activiteiten organiseren en bijvoorbeeld naar Planckendael gaan. Dat zijn extra-murosactiviteiten die passen in het pedagogische project van de school: er moet dus een link worden aangetoond met de leerplandoelstellingen. De schoolraad moet ook geïnformeerd worden, en die moet communiceren met de ouders en de leerlingen. Bij elke extra-murosactiviteit moet er overigens een dialoog zijn tussen het leerkrachtenteam en de ouders, al was het maar om praktische redenen.

Ook voor een klimaatmars moet er expliciet toestemming gevraagd worden aan de ouders. Kinderen die geen toestemming kunnen voorleggen, blijven gewoon op de school en moeten daar opgevangen worden. Er zijn ook scholen die hun les- en toetsprogramma niet aanpasten. Klimaatspijbelaars waren daar dus echte spijbelaars. Nog andere scholen namen een tussenpositie in: leerlingen mochten naar de klimaatmars gaan indien ze de toelating hadden van de ouders, de toetsen inhaalden op een later moment en konden bewijzen dat ze effectief op de mars aanwezig waren. Er zijn dus veel mogelijkheden.

Uit de verschillende manieren waarop scholen omgaan met het thema, blijkt duidelijk de vrijheid van de scholen, een hoeksteen van onze democratische samenleving. Dit vertrouwen moet de overheid de scholen schenken. Als ouders zich niet kunnen verzoenen met de manier waarop er op een school wordt gewerkt, kunnen zij zich steeds richten tot de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

Daar kan iedere belanghebbende terecht met vragen of klachten over een aantal principes van de betrokken onderwijsinstellingen.

Ik ben bekommerd over hoever we kunnen gaan met het inschakelen van kinderen bij dit soort van activiteiten. Ik ben daar in feite tegen. In het begin van de regeerperiode werden er ook betogingen georganiseerd met kinderen tegen de hervorming van de speelpleinen. Nu is daar niemand ontevreden meer over en zeker die kinderen niet.

De heer Johan van den Driessche (N-VA): Dat staat daar wel los van.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Inderdaad. Die kinderen worden ingeschakeld, zonder te weten wat er op het spel staat. En gelukkig niet! Ze vinden het meestal een leuke ervaring, maar weten niet waarom ze daar staan. Veel van de jongeren die deelnemen aan de klimaatbetogingen, gaan vaak voor de 1ste keer in hun leven betogen. Ze vinden dat een hele ervaring, in Brussel over staat lopen en betogen. We moeten hierover genuanceerd denken. Voor wat de volwassenen en de pedagogen betreft, vind ik het echter niet verantwoord dat zij onwetenden in iets meesleuren en in feite gebruiken. Dat kan ik nooit aanvaarden. Heel erg voor die kinderen is dat natuurlijk niet. Zij hebben een leuke daguitstap naar Brussel gehad. Ik vind echter niet dat we zoiets moeten organiseren. Als ze het uit zichzelf willen, dan is het iets anders natuurlijk.

De heer Johan van den Driessche (N-VA): Het moet voldoende gekadreerd worden.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Inderdaad. We moeten onze jeugd aanleren alles kritisch te bekijken en zich voldoende te informeren. In Brussel hebben we het voordeel om een heel jong lerarenkorps te hebben. De meeste jonge leerkrachten zijn hier dan ook heel sterk in.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik deel de bekommernis dat we kinderen en jongeren niet moeten laten meespelen in een toneelstuk waar ze de volledige draagwijdte niet van kennen. Het wordt helemaal te gek wanneer kinderen die spijbelen op een bepaald moment door het onderwijssysteem nog beloond worden. Het spijbelen wordt dan de norm. Leerlingen worden zelfs verplicht om te gaan spijbelen op bepaalde scholen. Diegenen die kritisch zijn en niet willen meedoen, worden gestraft. Dat is natuurlijk absurd! Daarvoor moet de overheid waakzaam zijn.

- *Het incident is gesloten.*

DANKWOORD

Mevrouw Els Ampe (Open Vld): Ik wil de voorzitter, het College en alle collega-raadsleden bedanken. Ik hoop hierop na de verkiezingen nog terug te komen, want ik heb daarnet vernomen dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers uitgenodigd zijn. Wij hopen natuurlijk de verkiezingen te winnen.

Ik ben niet zo'n goede afscheidsnemer. Dat laat ik over aan professionele afscheidsnemers van het type Xavier Debaere. *(Gelach)*

Toch wil ik onderstrepen dat het hier altijd een fijne ervaring is geweest en dat alle kennis die we hebben over de Raad van de VGC, breed zal verspreid worden in Vlaanderen en daarbuiten. Daarvoor mag u alvast op mij rekenen. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Dominiek Lootens-Stael had niet het laatste woord, maar wel degelijk ikzelf. *(Glimlachjes)* Ik dank alle collega's en alle collegeleden voor de boeiende en fijne samenwerking in de voorbije regeerperiode. Ik hoop dat de campagne zal verlopen zoals deze vergadering, correct en sereen. Ik wens iedereen daarbij zeer veel succes. *(Applaus)*

- *De vergadering wordt om 13.22 uur gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 13 februari 2019
Studiebezoek Düsseldorf
SAMENVATTEND VERSLAG
– Stuk 732 (2018-2019) – Nr.1

Commissie voor Onderwijs en Vorming van 27 februari 2019
Voorstel van resolutie 'het oproepen van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie om aan te dringen bij de Regering van de Franse Gemeenschap om in het kader van de "Pacte pour un enseignement d'excellence" rekening te houden met de aanbevelingen van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie teneinde de kwantiteit en de kwaliteit van het onderwijs tweede taal Nederlands in het Brussels Franstalig onderwijs te verhogen'
SAMENVATTEND VERSLAG
– Stuk 731 (2018-2019) – Nr.2

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 26 maart 2019
Voorstel van resolutie 'de zorg van senioren met een migratieachtergrond in Brussel'
SAMENVATTEND VERSLAG
– Stuk 733 (2018-2019) – Nr.2

Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 2 april 2019
Voorstel van resolutie 'de opmaak van een visietekst voor de Nederlandstalige bibliotheek in Brussel van morgen'
SAMENVATTEND VERSLAG
– Stuk 734 (2018-2019) – Nr.2

Schriftelijke vragen - Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Arnaud Verstraete, de heer Paul Delva en de heer Dominiek Lootens-Stael.

TREFWOORDENREGISTER

Beleidsovereenkomst Stedenfonds 2014-2019: Voortgangsrapport 2016-2018
- Bespreking, blz.
- Stemming, blz.

Bouw van nieuwe scholen in Schaarbeek, blz.

Impact van het uitblijven van het Brusseldecreet op de werking van de VGC, blz.

Inschrijvingsplatform voor het secundair onderwijs en de voorrangsregel, blz.

Interpellatie
zie - Inschrijvingsplatform voor het secundair onderwijs en de voorrangsregel

Opvolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Suriname, blz.

Personeelsstatuut van de Permanente Diensten, blz.

Plaatsgebrek in het Nederlandstalig onderwijs, blz.

Tevredenheidsstudie van de ouders over het lokaal loket kinderopvang, blz.

Tweetalige middelbare school in Brussel, blz.

Verplichte aanwezigheid van leerlingen op klimaatbetogingen, blz.

Vlaamse Sportsite in het Brussels Gewest, blz.

Voorstel van resolutie 'de opmaak van een visietekst voor de Nederlandstalige Bibliotheek in Brussel van morgen'
Bespreking, blz.
Stemming, blz.

Voorstel van resolutie 'de zorg van senioren met een migratieachtergrond in Brussel'
Bespreking, blz.
Stemming, blz.

Vragen om uitleg
zie - Bouw van nieuwe scholen in Schaarbeek
- Impact van het uitblijven van het Brusseldecreet op de werking van de VGC
- Opvolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Suriname
- Plaatsgebrek in het Nederlandstalig onderwijs
- Tevredenheidsstudie van de ouders over het lokaal loket kinderopvang
- Tweetalige middelbare school in Brussel
- Verplichte aanwezigheid van leerlingen op klimaatbetogingen
- Vlaamse Sportsite in het Brussels Gewest